

Hlas Nového Mesta

ROČNÍK XXVIII. ČASOPIS OBYVATELOV MESTSKEJ ČASTI BRATISLAVA-NOVÉ MESTO 1-2/2018

Ako sa mení Nové Mesto

Cenné skúsenosti našich pedagógov

Čo sa presadilo v participatívnom rozpočte

Dejiny v diele Janky Krivošovej

Milí Novomešťania,

som rád, že vás môžem aj z tohto miesta pozdraviť a popriať vám všetko dobré v novom roku 2018. Nech ste zdraví, šťastní, milovaní aj milujúci a spokojní v práci aj doma. Domov, to je aj naše Nové Mesto, s ktorým máme aj tento rok veľké plány. Skôr než vás začneme v najbližších dňoch a týždňoch informovať o tom, čo chystáme, dovoľte nám malé obhliadnutie sa za uplynulými dvanástimi mesiacmi.

Teší ma, že opäť je čo rekapitulovať. Máme za sebou kus poctivej práce, množstvo väčších aj menších projektov. Vybudovali sme jeden z najkrajších parkov v Bratislave a nebojím sa povedať – aj na Slovensku, zachránili sme unikátny park so vzácnym gaštanom jedlým, pokračujeme v modernizácii škôl a škôlok a rozširovaní kapacít materských škôl, vznikajú nové športoviská, ihriská, veľa sa urobilo aj pre seniorov. Napokon, presvedčte sa sami – všetky najvýznamnejšie zmeny roku 2017 vám prinášame na stranách č. 6 až 9.

Máme za sebou ďalší rok. Rok, po ktorom môžeme opäť povedať: naše Nové Mesto je krajšie a lepšie miesto na život. Je to tak aj vďaka vám – vašim podnetom, radám, spoločným diskusiám. Ďakujeme!

Rudolf Kusý

Z obsahu čísla:

Mesto prehodnotilo svoj postoj

str. 4

Chodci prejdú cez cestu bezpečne

str. 5

Do Dimitrovky sa vrátili filmy

str. 11

Máme najlepšie školský časopis na Slovensku

str. 12

S poéziou sedem dní v týždni

str. 16

Nevšedná čítareň v Novej Cvernovke

str. 23

Obálka:

Chvíľu sa povozím ja, potom on
Snímka Jana Plevová

Vydáva Mestská časť Bratislava-Nové Mesto,
IČO: 00603317

Adresa: Miestny úrad Bratislava-Nové Mesto,
Junácka 1, 832 91 Bratislava,
tel.: 02/4925 3136, redakcia: hlas@banm.sk,
inzercia: tlac@banm.sk, www.banm.sk/casopis/
Mesačník, dátum vydania 1. 2. 2018,
obyvateľom mestskej časti sa distribuuje bezplatne.

Redakčná rada:

Predseda: Mgr. Rudolf Kusý,

šéfredaktor: Ing. Marek Líška,

členovia: MUDr. Jozef Dubravický,

JUDr. Tomáš Korček, Ing. arch. Peter Vaškovič,

Ing. Jana Škutková, Mgr. Marek Tettinger,

tajomník: Mgr. Ján Borčin.

Jazyková úprava: Hana Brunovská.

Grafická úprava: Martin Lovás.

Tlač: UltraPrint, s. r. o. Náklad: 23 200 výtlačkov.

Číslo 1-2/2018.

ISSN 1339-7990. EV 3920/09.

Čo si zaželať vospolok...

Túto zimu nám asi viacerým horklo jedlo v ústach pri večernej televízii. Niekedy sa človek cíti priam vinný, že sedí v teple a pokojne večeria, keď ľudia vo svete zasa kdesi prežívajú životnú katastrofu. Brodia sa zatopenými ulicami, zachraňujúc deti a starcov, utekajú pred postupujúcim ohňom, zápasia so snehovou víchricou alebo zúfalo stoja nad hromadou trosiek, ktoré kedysi boli ich domovom. Zdá sa, akoby toho trápenia bolo v poslednom čase nejako priveľa. Globálne otepľovanie? Alebo len odvrátená tvár televízie? Prekliatie z prílišnej informovanosti? – Nezdá sa. To by naši meteorológovia nepripomínali, že aj my sa musíme pripravovať na čoraz častejšie mimoriadne výčiny počasia, prinajmenšom na divé vetry a búrky. Dúfajme, že v roku 2018 neprekročí mieru...

Sebastiánko si počkal až na Nový rok. Je prvým bábätkom roka 2018 v Novom Meste

Váži 4,27 kg, meria 53 cm, volá sa Sebastián a je prvým tohtoročným bábätkom, ktoré sa narodilo v bratislavskom Novom Meste. Chlapec prišiel na svet na Nový rok ráno o 7.32 hod. – čakalo sa to však oveľa skôr. „Na svet sa veľmi neponáhľal. Pôvodný termín pôrodu bol stanovený na 19. decembra. Myslela som si, že na Vianoce už budeme doma,“ hovorí mamička Miriama, ktorá svoje prvorodené dieťaťko nakoniec porodila cisárskym rezom.

Doma v Kostolišti pri Malackách sa na oboch už teší šťastná rodina. Priamo do

nemocnice na Kramároch prišiel mamička a jej synčekovi v utorok 2. januára zagrátulovať aj starosta mestskej časti Nové Mesto Rudolf Kusý. Obom poprial predovšetkým veľa zdravia. „A celej vašej rodine šťastné, spokojné a radostné dni, pretože sa narodilo dieťaťko, po ktorom človek veľmi túži,“ zaželel starosta. Okrem vecných darčiekov odovzdal mamičke aj finančný dar 200 eur.

Sebastiánkovi a jeho rodičom želáme aj my šťastný život a pevné zdravie!

Ján Borčín

Snímka Jana Plevová

Viac peňazí pre škôlky, družiny a jedálne

Novomestské materské školy, školské kluby detí a školské jedálne dostanú tento rok na svoju prevádzku a mzdy viac ako vlni. Na decembrovom zasadnutí o tom rozhodlo miestne zastupiteľstvo.

„Príspevok zvyšujeme celkovo o takmer štvrt' milióna eur,“ informoval starosta Nového Mesta Rudolf Kusý, ktorý

označil schválené všeobecne záväzné nariadenie za jeden z najdôležitejších bodov rokovania zastupiteľstva. Škôlky tak dostanú v roku 2018 na každé dieťa 1 600 eur, čo je o 50 eur viac ako naposledy. V prípade družín a jedální sa dotácia zvyšuje o 20 eur – na 370, resp. 210 eur.

Poslanci schválili aj desať občianskych projektov, ktoré budú financované v rámci novomestského participatívneho rozpočtu. Desiatka projektov, na ktoré pôjde celkovo 40-tisíc eur, vzišla z verejného hlasovania občanov. Najväčšiu podporu získala výsadba stromoradia na Račianskej ulici, obnova vojenského objektu z prvej svetovej vojny – delostreleckého krytu na Račianskej ulici a vytvorenie komunitnej záhrady pri Rodinnom centre Kramárik.

Nové Mesto pokračuje v spolupráci s Centrom včasnej intervencie, ktoré v sú-

časnosti poskytuje svoje služby na Háľkovej ulici. Centru, ktoré pomáha rodinám so zdravotne znevýhodnenými deťmi, tu mestská časť prenajíma priestory za zvýhodnené nájomné. V budúcnosti by sa mohlo presunúť na novú adresu – do dlhodobo nevyužívanej budovy bývalého Kultúrneho strediska na Makovického, ktoré Nové Mesto plánuje pomocou eurófondov zrekonštruovať. Zastupiteľstvo schválilo návrh vzájomnej spolupráce medzi mestskou časťou a centrom.

Oprava čaká aj novomestskú lanovku, schválený zámer počíta s rekonštrukciou strechy hornej stanice na Kamzíku, ktorá je v havarijnom stave.

Nové Mesto opäť pomôže ľuďom bez domova. Z odsúhlasenej dotácie tisíc eur nakúpi pre Domov sv. Jána z Boha potraviny, z ktorých varia teplé jedlá, a hygienické prostriedky.

(bor), snímka Jana Plevová

Komu pomohli dotácie?

Mestská časť sa snaží finančne podporovať prácu a projekty občianskych združení, prípadne sociálnych inštitúcií, ktoré vykonávajú prospešnú činnosť pre obyvateľov Nového Mesta. O pridelení dotácií rozhoduje miestne zastupiteľstvo. Každoročne schváli celkový objem peňazí určený na dotácie a následne na svojich rokovaníach rozhoduje o pridelení prostriedkov jednotlivým projektom. Berie pritom do

úvahy odporúčania dotačnej komisie zloženej z miestnych poslancov. Tá sa schádza spravidla trikrát ročne; ak je to potrebné, zvolá jej predseda aj mimoriadne stretnutie.

Žiadatelia o finančnú či vecnú podporu musia spĺňať zákonom stanovené predpisy, aby mohli dotácie čerpať, a záujemcovia ich nájdu na webovej stránke www.banm.sk. „Ako predsedu dotačnej komisie ma

teší transparentnosť, s akou sú dotácie poskytované. Dbáme na to, aby bolo všetko zverejnené, nič sa neutajuje.“ Komisia posúdi žiadosti a predkladá odporúčania zastupiteľskému zboru, ktorý rozhoduje o všetkých dotáciách vyšších ako 2 000 eur. O nižších príspevkoch rozhoduje starosta, má k dispozícii ročný limit vo výške 20 000 eur.

Pokračovanie na str. 5

Mesto zmenilo postoj k nesúhlasu mestskej časti

V novembrovom čísle Hlasu Nového Mesta bol uverejnený článok Magistrát nechce akceptovať pripomienky mestskej časti. V tomto článku sme čitateľov Hlasu i širokú laickú verejnosť informovali o tom, že vedenie Magistrátu hlavného mesta SR Bratislavy nemieni akceptovať pripomienky našej mestskej časti, uplatnené pri prerokovávaní Návrhu zmien a doplnkov 04 Územného plánu hlavného mesta SR Bratislavy. Ťažiskom týchto pripomienok bol predovšetkým náš zásadný nesúhlas s návrhom, aby ďalšie lokality na úpätí Malých Karpát (lokality Frankovka, Rizling a Müller), v súčasnosti už zanedbané vinohrady, boli schválené na rozvoj málopodlažnej obytnej zástavby. Problematika týkajúca sa týchto lokalít bola širšie medializovaná. Ešte skôr ako vyšiel spomínaný článok v Hlase, v mienkotvorných denníkoch boli uverejnené rozsiahle analytické články i blogy aktívnych občianskych aktivistov.

Zdá sa, že situácia sa predsa len zmenila.

V novembri 2017 prišiel na miestny úrad mestskej časti list z magistrátu podpísaný primátorom JUDr. Ivom Nesrovnalom. V liste je uvedené, že „orgán územného plánovania po opätovnom vyhodnotení podkladov dospel k záveru, že túto zmenu (lokality Frankovka, Rizling a Müller) je z viacerých dôvodov potrebné vypustiť z návrhu..., čím zároveň došlo k zohľadneniu pripomienky mestskej časti“. V upravenej tabuľke vyhodnotenia pripomienok je uvedené, že nesúhlas mestskej časti so zmenou funkčného využitia predmetných lokalít sa akceptuje.

V tejto súvislosti je nutné poďakovať najmä odborným pracovníkom magistrátu, že vypočuli odborné argumenty zástupcov mestskej časti, opätovne sa nimi zaoberali, a nakoniec dospeli k záveru uvedenému v spomínanom liste. Nemenej záslužné je i to, že o správnosti a opodstatnenosti vlastných zistení dokázali presvedčiť vedenie magistrátu hlavného mesta i samotného primátora. Ostáva len veriť, že ani pod tlakom záu-

jemcov o zastavanie predmetných lokalít mesto svoj názor nezmení.

Pre objektivitu je však potrebné uviesť, že ďalšie zmeny pripomienkované našou mestskou časťou neboli akceptované. Ide o lokalitu Račianska (bývalé Mlyny a pekárne) – zmena na funkciu zmiešané územie bývania a občianskej vybavenosti – a o lokalitu Vinohradnícka výroba nad Jaskovým radom – zmena na funkciu poľnohospodárska výroba.

Peter Vaškovič

Miestni poslanci sa predstavujú

Mgr. Martin Vlačiky, Ph.D.

V pracovnom živote pôsobím ako geológ a paleontológ. Do komunálnej politiky som vstúpil v roku 2014, aby som mohol efektívnejšie bojovať za záchranu a obnovu kolibského lesa po nelegálnych výruboch. Od svojho zvolenia pôsobím ako predseda komisie dopravy, životného prostredia a verejného poriadku. V roku 2017 sa mi podarilo stať sa aj župným poslancom, preto by som chcel ešte raz poďakovať všetkým svojim voličom za prejavenú dôveru.

Aktívne sa venujem ochrane Bratislavského lesoparku. Bol som jedným zo spoluautorov uznesenia, ktorým sa v ňom znížila ťažba o dve tretiny,

v minulom roku som spolupracoval na novej koncepcii jeho rozvoja. Navrhol som vypracovanie územného plánu zóny Horná Mlynská dolina (zahŕňajúce Železnú studienku a Kamzík), aby sa zabránilo nevhodnej výstavbe v cenovom území. Vyhlásili sme tu stavebnú uzáveru.

Aktívne sa zapájam do výrubových konaní nielen na Kolibe a Kramároch. Nahlasujem nelegálne výruby, čím sa snažím chrániť priaznivé životné prostredie pre nás všetkých. Z tohto dôvodu som pripomienkoval zmeny a doplnky k územnému plánu mesta, so žiadosťou nepremieňať ďalšie vinohrady na stavebné pozemky.

Som predsedom OZ Za lepšiu Kolibu, v ktorom sa nám podarilo získať financie na novú telocvičňu pri ZŠ Jeséniova a vybojovať väčšie priestory pre kolib-

skú pobočku novomestskej knižnice. Po rekonštrukcii sa tu budú konať rozličné kultúrne a spoločenské akcie. Vedíme zatiaľ úspešný boj proti výstavbe bytoviek v areáli Filmových ateliérov na Kolibe firmou J&T, bránime sa tiež bytovkám, ktoré chcú postaviť v tesnom susedstve školy.

Viacerými návrhmi a pripomienkami som prispel ku kvalitnejšej realizácii kolibského parku Gaštanica. V rámci mojich poslaneckých priorít sa opravili viaceré schodiská na Kolibe, chystá sa revitalizácia parku na Bellovej a priestorov pri novej knižnici.

Na záver chcem každému z vás zaželať všetko dobré v novom roku 2018, veľa zdravia, šťastia a lásky.

Kontakt:

0903 970 523

martin.vlaciky.banm@gmail.com

Príspevky poslancov miestneho zastupiteľstva vyjadrujú osobné názory autorov. Redakcia do ich obsahu nezasahuje.

Komu pomohli dotácie?

Dokončenie zo str. 3

V minulom roku sme podporili viacero projektov. Spomeniem napríklad revitalizáciu delostreleckej kaverny na Kamzíku, zrealizovanú občianskym združením O.Z. Bunkre. Prispeli sme na dopravu a rehabilitáciu zdravotne postihnutých občanov Nového Mesta a podporili sme nákup zdravotnej techniky pre Detskú fakultnú nemocnicu na Kramároch. Zväz protifašistických bojovníkov zorganizoval zájazd pre deti základných škôl do múzea holokaustu v Seredi, financovali sme účasť našich žiakov, ktorí uspeli vo vedomostnej súťaži Svetové vojny a Slovensko. Za

Otvorenie novej trate v Bike parku na Kolibe, v popredí Vladimír Mikuš a Juraj Rafajdus z OZ Slobodný bajker

dôležitú považujeme aj podporu športu a zdravého pohybu. Pravidelne prispievame na činnosť Novomestského športového klubu, aby mohol organizovať zápasy a turnaje mladých futbalistov. OZ Slobodný bajker získalo finančnú pomoc na budovanie zjazdových cyklistických tratí na Kolibe. Táto podpora má pozitívny vedľajší efekt, keďže zvyšuje obsadenosť lanovky prevádzkovanvej mestskou časťou. V neposlednom rade pomáhame finančným príspevkom obyvateľom našich sídlisk, ktorí sa rozhodnú vybudovať kontajnerové stojisko. Teší nás, že takto prispievajú k poriadku a čistote novomestských ulíc.

*Vladimír Mikuš,
predseda dotačnej komisie MZ*

Bezpečnejšie priechody v Novom Meste

Na mestských komunikáciách v Novom Meste je čoraz viac bezpečnejších – osvetlených priechodov pre chodcov. Tieto „zebrý“ so samostatným zdrojom svetla pribúdajú na základe mojej iniciatívy z pozície poslanca mestského zastupiteľstva. Projekt sa mi podarilo rozbehnúť v roku 2016, keď bol osvetlený prvý priechod na Kolibe, pri základnej škole na Jeséniovej ulici. V minulom roku sme už nainštalovali osvetlenie na ďalších dvoch priechodoch. Na Stromovej pri Dome kultúry Kramáre a na Vajnorskej, v lokalite Kutuzovova – Príkopova.

Osvetlené „zebrý“ sú prínosom pre vyššiu bezpečnosť chodcov na frekventovaných cestách, pretože výrazne zlepšujú ich viditeľnosť nielen v noci, ale aj v skorých ranných hodinách. Dobrá správa je, že tento projekt postupného

zvyšovania bezpečnosti na našich priechodoch pre peších bude pokračovať aj v ďalšom období. Umožní to rozpočet hlavného mesta na rok 2018, ktorý mestské zastupiteľstvo schválilo v decembri. Na základe môjho návrhu bude možné financovať nové osvetlené priechody v týchto novomestských lokalitách: Jeséniova – Piata (pri predajni Tesco Express na Kolibe), Vajnorská – Pri starej prachárni a Stromová – Magurská (pri hoteli Brix na Kramároch). Do mestského rozpočtu na tento rok sa mi však podarilo dostať aj ďalšie priority v rámci územia Nového Mesta. Okrem spomínaných úprav priechodov pre chodcov sú to najmä rekonštrukcie dôležitých úsekov ciest na viacerých frekventovaných uliciach.

Tomáš Korček

Na Račianskej chcú postaviť ďalšie dve veže

V závere roka 2017 spoločnosť WIGRO TRADE CENTER zintenzívnila aktivity smerujúce k realizácii „Polyfunkčného komplexu FENIX PARK, Bratislava“. Má vyrásť na Račianskej ulici v bezprostrednom susedstve križovatky Račianska, Jarošova, Kukučínova a Pionierska ulica (križovatka Jozefa Čabelku). Projekt predstavili zástupcovia investora na decembrovom zasadnutí komisie územného plánovania, urbanizmu a výstavby novomestského miestneho zastupiteľstva.

Architekti navrhli dva výškové objekty „vyrastajúce“ zo spoločného pódia, v ktorom sú umiestnené dve podzemné podlažia vyhradené pre parkovanie a technické vybavenie oboch budov. Vyšší 19-podlažný

apartmánový dom, orientovaný priamo do exponovanej križovatky, by mal slúžiť na prechodné ubytovanie v apartmánoch. V 14-podlažnom bytovom dome, situovanom v susedstve železničnej trate, je navrhnutých 48 bytov a ďalšie dva apartmány. Obchodné priestory, reštaurácia a kancelárie sú situované v prvých dvoch nadzemných podlažiach oboch domov. Počíta sa s 256 parkovacími miestami v podzemnej garáži a 28 miestami na úrovni terénu. Vstup automobilov do komplexu by mal byť vytvorený z Račianskej ulice. Výjazd z podzemnej garáže má ústiť tiež na Račiansku a odjazdy do mesta majú smerovať cez Riazanskú ulicu.

Viacerí poslanci vyjadrili svoje výhrady

už priamo na rokovaní komisie. Zataženie pozemkov považujú za neprimerané a priestorové stvárnenie projektu za nevhodné.

18. decembra, teda tesne pred Vianocami, sa v Primaciálnom paláci uskutočnilo verejné prerokovanie navrhovanej činnosti (EIA). Tu okrem iného zaznela informácia, že verejnosť môže uplatniť svoje stanoviská do 31. decembra 2017. Kladiem si otázku, prečo bolo prerokovanie s odbornou i laickou verejnosťou načasované práve takto...

Ďalší vývoj budeme podrobne sledovať a bližšie informácie vám prinesieme v niektorom z ďalších čísel Hlasu Nového Mesta.

Peter Vaškovič

Ako sa zmenilo Nové Mesto v roku 2017

NOVÉ PARKY

Park Jama

Na ploche takmer 18-tisíc štvorcových metrov vybudovalo Nové Mesto na mieste bývalého cykloštadióna najväčší projekt zeleného priestranstva v Bratislave za posledných 30 rokov. Jeden z najkrajších nových parkov na Slovensku, desiatky stromov, stovky kríkov, tisícky trvaliek. Nechýba vodná oáza, pohodlie na oddych, moderné športoviská – na svoje si prídu bežci, korčuliari, cyklisti, tenisti, je tu basketbalové ihrisko i fitnessstroje. To všetko v centre mesta, na pozemkoch, na ktoré si robili chuť developeri pre svoje stavebné projekty. Od jesene slúži verejnosti.

Park Gaštanica

Na Kolibe vznikol unikátny park Gaštanica, kde rástol vzácny gaštan jedlý už v časoch rímskeho osídlenia. Stromy napadnuté chorobou, ktoré sa dali zachrániť, boli ošetrované. Niektoré sme museli nahradiť novými, odolnými proti chorobám a škodcom. Pribudla nová zeleň, areál parku po revitalizácii efektívne hospodári s vodou. Návštevníci tu nájdu aj oddychovú zónu s lavičkami, altánkom, detským ihriskom, fitnessprvkami, ale aj výbeh pre psov.

Park Biely kríž

V revitalizácii parkov sme pokračovali aj na Bielom kríži. Tunajší park sme obnovili tak, ako sme sa dohodli s miestnymi obyvateľmi. Zmiznú choré stromy a húštiny, pribudne nová zeleň. Vyniklo sa osvetlenie, chodníky, na jar doplníme lavičky, odpadkové koše, vysadí sa tráva. Zrekonštruujeme aj miestne komunikácie v okolí.

VYNOVENÉ ŠKOLY A ŠKÔLKY

Materská škola Letná

Najväčšia materská škola v Novom Meste patrí dnes medzi škôlky s najnižšími energetickými nákladmi. Zrekonštruovali sme toalety a rozvody, urobili nový chodník – zavŕšili sme tak úplnú obnovu budovy. Tá sa začala odpojením od vykurovania základnej školy, pokračovala vybudovaním vlastnej kotolne, zateplením, novými oknami, strechou, terasou a vonkajšími rozvodmi kanalizácie.

Základná škola Riazanská

Odmietli sme zrušenie kuchyne a donášku jedla pre žiakov. Pustili sme sa náročnejšou cestou, ktorá je však pre deti lepšia a zdravšia. Cestou rekonštrukcie. Na Riazanskej si tak naďalej varia sami – v novučickej modernej školskej kuchyni.

Základná škola Jeséniova

Dlhoročné skúsenosti a výskumy zo zahraničia tvrdia, že drevo v školskom prostredí zlepšuje sústredenie detí. Práve tento materiál sme zvolili pri nadstavbe, ktorú sme vybudovali na škole na Jeséniovej. Krásna nadstavba s dvomi novými triedami a novou strechou je už druhou na tejto škole na Kolibe. V rámci prvej sme vytvorili miestnosť na cvičenie a dve učebne.

Základná škola Sibírska

Postupnou modernizáciou prechádza aj škola na Sibírskej. V roku 2016 sme tu menili okná, vlni prešla úpravami telocvičňa, tento rok školu čaká rekonštrukcia strechy a nové toalety. Úpravou intenzity vykurovania chceme dosiahnuť úspory v škole aj okolitých škôlkach na Legerského a Šuňavcovej.

Materská škola Kalinčiakova

Miest pre deti v škôlkach nikdy nie je dosť, my vytvárame každý rok nové. Od septembra 2017 pribudla nová trieda na Kalinčiakovej, tento rok škôlku rozšírime o ďalšiu. Na budove miestnej materskej školy sme vymenili okná.

NOVÉ ŠPORTOVISKÁ

Vynovené ihrisko na Teplickej

Z vynoveného ihriska na športovanie sa tešia aj na Teplickej a v okolí. Svoj priestor tu nájdu aj detičky na kolobežkách. Športovisko sme prepojili schodmi so susedným detským ihriskom. Tento rok pribudne nový chodník aj lavičky.

Osvetlenie Novomestského športového klubu 1922

Pomohli sme Novomestskému športovému klubu 1922. Vďaka novému osvetleniu môžu miestni futbalisti vrátane detí a mládeže trénovať počas jarnej a jesennej sezóny aj po zotmení. Klub tak získal viac času na to, aby zabezpečil kvalitné tréningy pre všetky kategórie.

Ihrisko na cvičenie s vlastnou váhou tela

Vďaka hlavnému mestu slúži na Nobelovej ulici všetkým, ktorí radi cvičia tzv. street workout (cvičenie s vlastnou váhou tela), nové špeciálne športové ihrisko. Zatrénovať si tu môžu na čerstvom vzduchu na rebrinách, bradlách či hrazde. Ihrisko sa nachádza hneď vedľa miestneho detského ihriska. Podobné športovisko pribudlo aj na ulici Československých parašutistov.

Moderný areál na Kalinčiakovej

V areáli Základnej školy Kalinčiakova vyrástlo jedno z najmodernejších športovísk na Slovensku. Žiaci tam môžu využívať dve kvalitné športové ihriská (jedno veľké s umelou trávou a jedno menšie s trávovým kobercom) a bežeckú dráhu.

VIAC PRE SENIOROV

Vynovený klub na Športovej

Nové Mesto má najviac denných centier seniorov v Bratislave a dokonca v celom kraji. Spolu osem klubov navštevuje viac ako tisíc Novomešťanov. Všetky sme postupne zmodernizovali, ako posledný prešiel v roku 2017 veľkou rekonštrukciou klub na Športovej ulici. Zo zdevastovaných 40-ročných priestorov sme urobili príjemné miesto pre našich seniorov z Tehelného poľa (Ziegelfeldu).

VIAC PRE DETI

Modernizácia ihriska na Plzenskej

Oprava či budovanie ihrísk pre naše deti je naša dlhodobá priorita. Príkladom je aj Plzenská ulica, kde sme v roku 2016 vybudovali športový areál. V minulom roku sme pokračovali kompletnou obnovou detského ihriska a chodníkov v okolí. Všetko podľa predstáv miestnych obyvateľov. Tento rok na jar ešte vysejeme trávnu a osadíme stolnotenisový stôl.

NOVÁ KNIŽNICA

Nové priestory na Kolibe

Nadalej zveľaďujeme priestory pre čitateľov. Po novej knižnici v Dimitrovke v budove Vernosti či modernizácii centrálnej knižnice na Pionierskej, kde sme otvorili knižničnú terasu, prišiel rad aj na Kolibu. Aj tu potešiteľne rastie počet čitateľov. Miestnu malú knižnicu sme presťahovali do zrekonštruovaných priestorov na Jeséniovej ulici. Okrem literatúry slúži aj na cvičenie, diskusie, prednášky a rozličné stretnutia.

VIAC PRE ZELEŇ

Obnova stromoradia

Aj vďaka novým parkom sme dostali do Nového Mesta novú zeleň. Tej však nikdy nie je dosť. Pustili sme sa do revitalizácie stromoradií na chodníkoch popri cestách v Novom Meste. Začali sme Kraskovou ulicou a Ulicou odbojárov. Stromy majú teraz viac miesta, novú pôdu a chodníky nový asfalt. Nové stromčeky pribudli aj na Bojnickej ulici a na Kramároch.

VIAC PRE CHODCOV

Obnova nadchodu v Dimitrovke

Po lávke pre peších, ktorá vedie ponad koľajnice pri železničnej stanici Bratislava-Predmestie, sa opäť môže prechádzať bezpečne. Nadchod, ktorý je dôležitým prepojením Dimitrovky s Račianskou ulicou, bol v havarijnom stave, pristúpili sme preto k jeho nevyhnutnej rekonštrukcii. Využili sme letnú výluku dopravy zo strany Železníc, čím sme ušetrili niekoľko desiatok tisíc eur.

Nové schody na Bárdošovej

Kramárčania a návštevníci tejto štvrte už môžu využívať nové schody a bezbariérový chodník (pri VÚB akadémii), ktorý spája

tunajšie detské ihrisko s Bárdošovou ulicou a zároveň prepája hornú časť Kramárov. Na schody sa napája nový chodník a o niekoľko dní aj nový parčík, ktorý je v pláne.

(red), snímky Jana Plevová

Pribudlo nám takmer 500 malých obyvateľov

Posledných 71 novorodencov v roku 2017 sme v Stredisku kultúry privítali 27. novembra a to je dobrá príležitosť na malú bilanciu. Každý rok pribudne v mestskej časti Bratislava-Nové Mesto okolo 450 až 500 najmenších obyvateľov, vlni sme na našej slávnosti pozdravili 488 detičiek. Z nich bolo 228 dievčat a 260 chlapcov, silnejšie pohlavie vedie teda aj tohtoročnú novomestskú štatistiku, podobne ako v posledných rokoch. Nemenia sa veľmi ani mená, rodičia chlapcov sa najčastejšie rozhodli pre Adama, Olivera alebo Lukáša, u dievčat zase vedú Ema, Karolína a Viktória.

Svoje mladé rodiny podporuje mestská časť štartovacím príspevkom vo výške 200

eur, čo je pravdepodobne najvyššia peňažná podpora spomedzi slovenských samospráv. „Je to dôležitá pomoc v začiatkoch, veď príchod bábätko do rodiny znamená nielen veľa radosti, no prináša aj zodpovednosť a nepochybne aj istú finančnú záťaž. Snažíme sa novomestským rodinám tento štart uľahčiť. Nejde len o príspevok pri narodení, rovnako dôležitá je prevádzka jasličiek a neustále rozširovanie počtu miest v materských školách,“ povedal starosta Rudolf Kusý. Vítanou pomocou a využívanou službou sú aj rodinné a komunitné centrá, ktoré umožňujú mladým ženám udržiavať spoločenské kontakty a zostať aktívnymi počas materskej dovolenky. (jš), snímka Jana Plevová

Kramárík je už veľký!

Zdá sa mi, akoby to bolo včera, keď ma skupinka mladých žien požiadala o výzvu k čitateľom Hlasu, aby pomohli nájsť vhodný priestor na zriadenie rodinného centra v oblasti Kramárov. Nebolo to ľahké, mamičky, ktoré sa rozhodli nestratiť kontakt so spoločenským dianím počas mesiacov či rokov na materskej dovolenke, však vytrvalo šli za svojím cieľom. Najprv získali priestory na Uhrovej ulici, no z dôvodu rekonštrukcie budovy sa v roku 2017 presťahovali do rodinného domu na Ambrovej 9. Aj tu postupne vytvorili krásne a podnetné priestory na hry, učenie aj stretávanie. A koncom roka oslávili svoje 5. narodeniny týždňovým maratónom podujatí i atraktív-

ných výletov. Malých Kramárčanov nadchla návšteva hasičskej zbrojnice na Háľkovej ulici, kde sa na vlastné oči presvedčili, že odvážni hasiči sú vždy v strehu. Šikovná sučka Berta a jej špeciálne triky priniesli do rodinného centra veľa smiechu. Kopec nových a poučných informácií sa deti dozvedeli na adventnom čítaní, pri predstavení divadielka Lili Batolárium aj na výtvarnom workshope a výstave svetelných kresieb, na ktoré sa spoločne vybrali do Kunsthalle. Ako inak, oslava vyvrcholila veselou narodeninovou párty 24. novembra, kde zakladajúci členovia so starostom Rudolfom Kusým, s rodičmi i ďalšími hosťami zaspomínali na svoje začiatky, rozkrojili veľ-

kú tortu a pri veselých pesničkách strávili pravý „komunitný“ večer.

Aj my prajeme Kramáríku k narodeninám veľa dobrých nápadov, oduševnených mamičiek a organizátorov, ako aj nadšených malých návštevníkov!

Jana Škutková
Snímka Veronika Fričová

Ako vyučovať deti cudzincov?

Základnú školu s materskou školou na Odborárskej ulici koncom novembra navštívila skupina učiteľov z celej Európy. Spolu s odborníkmi zo Štátneho pedagogického ústavu, českého Národného inštitutu pro další vzdělávání a s ďalšími zahraničnými partnermi sa prišli pozrieť, ako sa tunajším pedagógom darí zapájať deti cudzincov do diania v škole i mimo nej. Návšteva sa uskutočnila v rámci projektu Vzdelávanie učiteľov k inklúzii detí cudzincov, ktorého cieľom je výmena skúseností, analýza stavu integrácie detí imig-

rantov do formálneho aj neformálneho vzdelávania a tvorba metodického rámca, ktorý bude podporovať výchovno-vzdelávaciu prácu učiteľov.

„O našej škole je známe, že ju navštevuje veľa vietnamských detí, ktorých rodičia sa tu v minulosti usadili. No máme aj množstvo žiakov z iných krajín, ako sú Rusko, Ukrajina, Srbsko a Kanada. Ich rodičia zvolili pre svoje deti nevelkú školu na sídlisku Dimitrovka, pretože vyučujeme metódou CLIL. Znamená to, že angličtinu používajú učitelia v rámci

výučby rozličných predmetov. Či už jednoduchým pomenovaním vecí, o ktorých sa práve hovorí, v oboch jazykoch, alebo aj prípravou časti hodiny v angličtine. Deti sa takto učia komunikovať nenásilne,

krok za krokom,“ uviedla pani riaditeľka Ľubica Daneková. O tom, že takýto spôsob komunikácie nerobí tunajším žiakom žiadne problémy, sa zahraniční učitelia presvedčili na hodine zemepisu u šiestakov

a anglického jazyka u druhákov. Moderné učebnice, obrázky, interaktívna tabuľa či magnetofón oživilo vyučovanie a slovenské i zahraničné deti reagovali celkom spontánne. *Text a snímka Jana Škutková*

Výmena skúseností inšpiruje

Každý rok sa riadiaci pracovníci novomestských škôl stretávajú na trojdňovom pracovnom seminári. Koncom roka 2017 zorganizoval vedúci školského oddelenia miestneho úradu Vladimír Novák pracovný výjazd do Báčskeho Petrovca. Je to nevelká obec v Srbsku, v ktorej sú menšinovým obyvateľstvom Srbi a väčšinu tvoria Slováci. Prečo viedla naša cesta práve sem? Dôvodom sú tunajšie slovenské školy: materská škola, základná škola a gymnázium s internátom. Tri školy sa nachádzajú takmer pri sebe a deti sa do nich dopravujú zväčša na bicykli. Všetky majú upravené a zelené okolie.

Riaditeľka Gymnázia Jána Kollára Anna Medvedová nám porozprávala o histórii a prítomnosti gymnázia. Bolo príjemné počuť v cudzom štáte slovenčinu. Historická budova školy pripomínala zámok so stenami pokrytými tabľami absolventov. Systém stredoškolského štúdia majú prepracovaný, žiakom sa ponúka komplexné vzdelávanie aj s ubytovaním. Všetky tri školy

majú silnú podporu rodákov zo Slovenska. Informácie o vzdelávacom programe gymnázia a prehliadka učebných, špecializovaných a reprezentatívnych priestorov boli veľmi inšpiratívne. Základná škola Jána Čajaka nás prekvapila modernou budovou a telocvičňou pripomínajúcou športovú halu. Aj tu nás privítali riaditeľka školy a kolegovia vyučujúci v slovenskom jazyku. Náhľad do učební, v ktorých sa vyučovalo, priam ponúkal porovnanie so slovenským vzdelávacím systémom. Škola má viacero špecializovaných učební, iné učebnice, no deti boli rovnaké ako tie naše.

A mohli sme im klásť aj otázky, rozumeli. Keď nastala prestávka, presne ako tie naše, s krikom vybehli z tried. Hluk však vystriedalo hrobové ticho v materskej škole, do ktorej sme zavítali v čase popoludňajšieho spánku. Štýlovo zariadená škôlka vynikala domáckou atmosférou, bolo v nej cítiť radosť z práce a spokojnosť predškolákov. Školy sme obdarovali knižkami a pozvali sme zahraničných kolegov na návštevu škôl v našej mestskej časti.

Neobišli sme ani slovenskú knižnicu v Báčskom Petrovci, ktorú v predchádzajúcom storočí navštívili známi slovenskí umelci a vedci, o čom svedčí kronika s ich podpismi. Boli medzi nimi napríklad J. C. Hronský, J. Smrek, E. Pauliny. Prehliadkou mesta Nový Sad vyvrcholil náš pracovný pobyt v Srbsku. Viedol k mnohým zamysleniam, nápadom a motivoval k ďalšej práci v prospech žiakov, zvyšovania úrovne a reformovania výchovno-vzdelávacieho procesu.

Text a snímka Ján Papuga, riaditeľ ZŠ s MŠ Riazanská

Do Dimitrovky sa vracajú filmy

Pobočka novomestskej knižnice na Nobelovej ulici ponúkne obyvateľom z okolia zaujímavú novinku. Multifunkčnú sálu, ktorá slúži na voľnočasové aktivity detí, čitateľské besedy, ale napríklad aj na cvičenie jogy, sa vďaka financiam z participatívneho rozpočtu podarilo vybaviť audiovizuálnou technikou. Jej funkcia sa tým rozšírila o možnosti premietania filmov, prezentácií, hudobných produkcií a rozličných kultúrnych vystúpení. Knižnica má ambíciu poskytnúť obyvateľom z okolia väčšie možnosti na trávenie voľného času a zároveň sprístupniť rozsiahle zbierky videotéky, ktoré sa budovali niekoľko desiatok rokov a obsahujú mnohé zaujímavé dokumenty.

Knižničné „kino“ uviedli do prevádzky 22. novembra, keď zástupca starostu Stanislav Winkler spolu s riaditeľkou knižnice Janou Vozníkovou prestrihli namiesto symbolickej pásky starý originálny filmový pás. „V tejto lokalite som prežil

detstvo a rovnako ako vy som navštevoval Základnú školu na Odborárskej, na ktorú mám pekné spomienky. V tom čase sme tu mali veľké a moderné kino Dimitrovec, ktoré, žiaľ, neskôr zaniklo. Ako chlapci sme v ňom videli všetky filmy o Winnetouovi aj mnohé ďalšie. Som rád, že sa do Dimitrovky kino vrátilo, dnes už ako súčasť knižnice,“ prihovorel sa poslanec Winkler prvému publiku, deťom z blízkej školy. S veľkou radosťou si pozreli prvý premietaný film Alvin a Chipmunkovia a nepohrdli ani balíčkami pukancov, ktoré im ako v pravom kine rozdal sympatický vedúci pobočky Daniel Vrtík.

Knižnica chce týmto krokom vychádzať v ústrety miestnym obyvateľom, predovšetkým deťom a seniorom, pre ktorých je cesta do mesta za kultúrou trochu komplikovaná. „Služby tunajšej pobočky plánujeme rozšíriť o pravidelné premietania. Ak bude záujem zo strany verejnosti, zavedieme nedeľné

rozprávkové dopoludnia pre deti, kde by bolo premietanie filmov doplnené besedami a tvorivými dielňami. V popoludňajších hodinách chceme zas vytvoriť tradíciu premietania filmov pre pamätníkov, ktoré budú určené dospelým divákom,“ vysvetlila Jana Vozníková.

Text a snímka Jana Škutková

Rastú nám budúci kolegovia

Často počujeme sťažnosti na slabú úroveň slovenského školstva, zlé výsledky v rôznych monitoringoch... Nevieť, či sa dajú objektívne porovnať výsledky žiakov čítajúcich v slovenskom a anglickom jazyku, nechajme to na odborníkov. Návštevy v novomestských školách ma však neraz presvedčujú o opaku. Deti dnes popri vedomostiach získavajú zručnosti, ktoré im zabezpečia finančnú gramotnosť, posilnia komunikačné schopnosti, a tým rozšíria spektrum možností pri výbere povolania.

Digitálne technológie sa stali natoľko bežnými, že dnešní žiaci dokážu vydávať časopis, pripravovať školský blog, a dokonca „prevádzkovať“ školskú televíziu. Porožprávali sme sa s pedagógmi i žiakmi, spomedzi ktorých o pár rokov vyrastú možno aj naši budúci kolegovia.

Časopis *Gaštanko* vychádza v škole na Odborárskej už po dve desaťročia. Pani učiteľka Alena Žiaková vyučuje slovenčinu na druhom stupni, a tak má o najlepších slohových prácach výborný prehľad. Texty vytvorené počas trochštyroch mesiacov vytriedila spoločne so

vychádza len v niekoľkých výťažkoch. Samozrejme, nájdete ho aj na internete: <http://www.zsodborba.edu.sk/casopis.html>

Zaujímavým rozšírením práce s médiami je školská televízia, ktorú na Odborárskej založil učiteľ Igor Dujava: „Vedíem krúžok informatiky a chcel som, aby žiaci videli možnosť, ako uplatniť svoje vedomosti v praxi.“ A tak sa skupina žiakov podujala vytvoriť televíznu redakciu. Rozdelili si prácu podľa toho, k čomu

Členovia redakcie školskej televízie Odborárska sa boja moderných technológií

najviac inklinujú. Šiestak Matúš Ambra sa odvážne podujal na réžiu a strih. Pravda, pomáha mu v tom otec, ktorý ho mnohému priučil. Traja kameramani natáčajú zatiaľ reportáže na mobilné telefóny, no pán učiteľ už premýšľa, ako získať grant na nákup kamery. Nadšení sú aj malí moderátori Viktória Hedl a Samuel Honzírek. Pripravujú námety, napíšu základný scenár a problém nemajú ani s vystupovaním pred kamerou. Každý mesiac natočí *Školská TV Odborárska* jednu reportáž a svoje diela uverejňujú na webovej stránke. Takto sa živým a netradičným spôsobom dozvedia o dianí v škole rodičia i žiaci z ostatných tried. Pozrite si niektorú z reportáží na stránke: <http://www.zsodborba.edu.sk/tv.html>

Finančným problémom sa vyhla školská redakcia na Sibírskej. Učiteľky Katarína Medvecká a Dagmar Bodová založili *Školský časopis Sibírska* vo forme blogu. Dali mu svieži moderný dizajn s výbornou prehľadnosťou a čitatelia ho vždy aktuálny nájdu na adrese <https://casopissibirska.wordpress.com/>. Ako redakčná rada fungujú v škole dva krúžky zložené zo žiakov prvého a druhého stupňa. Takto sa im darí vy-

Časopis *Sibírska* pripravujú žiaci v elektronickej podobe

chovávať nasledovníkov a nemusia začínať každý školský rok znovu. „Popri aktuálnych udalostiach predstavujeme vlastnú tvorbu žiakov, prinášame rozhovory s učiteľmi, edukatívne príspevky vo forme krížoviek a kvízov, pričom stále pracujeme na nových kategóriách,“ hovorí pani učiteľka Medvecká. Prispievať môžu všetci žiaci, či už e-mailom, alebo vhođením svojho príspevku do papierovej škatule umiestnenej na chodbe školy. Snažia sa motivovať mladých autorov, aby sa zbavili ostychu a vyšli „s kožou na trh“.

Zahanbiť sa nedá ani naša najmenšia škola na Jeséniovej ulici. Jej časopis má 15-ročnú tradíciu, spočiatku vychádzal ako triedny časopis pod názvom Záškolaček, neskôr sa stal celoškolským a zmenil názov na *Kolibáčik*. Žiaci a učelia ho spoločne pripravujú dva až trikrát ročne, pričom spolupracujú s fotografickým a výtvarným krúžkom. „Prezentujeme vlastné literárne, výtvarné a fotografické práce žiakov, aktuality zo života školy, rozhovory a ankety. V zábavnej časti nájdete čitateľia krížovky, doplňovačky a vtipy,“ informuje pani učiteľka Katarína Nehanská a dopĺňa adresu, kde si môžete časopis stiahnuť: <http://www.zsjeseniovaba.edu.sk/kolibacik.htm>

Pani učiteľka Kulifayová radí nadanej autorke Karolíne Fabianovej

Pani učiteľka Žiaková diskutuje s ôsmakmi o obsahu časopisu *Gaštanko*

žiačmi na krúžku venovanom príprave časopisu. Veľa strán vyplnia výtvarné práce nadaných žiakov či fotografické príspevky. „Redakčnú prácu zastávajú väčšinou ôsmaci,“ hovoria Adrián Tahotný a Tobias Turinič, „majú najviac skúseností.“ „Keďže naše triedy sú národnostne zmiešané, snažíme sa sprostredkovať informácie o zvykoch vo Vietname, ale aj v iných krajinách. Takéto články majú u čitateľov veľký úspech,“ pridá sa do rozhovoru Tung Nguyen Viet. Zatiaľ nevyriešeným problémom zostáva pre školu financovanie tlače, preto dnes časopis

Najúspešnejším spomedzi našich školských časopisov sú zrejme **Cádroviny** zo základnej školy na Kramároch. V roku 2017 sa vo svojej kategórii umiestnili ako najlepší školský časopis na Slovensku

Ocenenie Matice slovenskej prevzali pedagógovia z Cádrovej spolu s Karolínkou

v súťaži Pro Slavis, organizovanej Matricou slovenskou. Hodnotilo sa 160 školských časopisov, jeden dokonca z krajankej školy v Srbsku. Nie je to prvý úspech žurnalistov z Cádrovej, už dvakrát získali v tejto súťaži tretie miesto. Cádroviny vychádzajú desať rokov a redakčná rada pripraví v každom školskom roku tri čísla s rozsahom približne 60 strán. Deti s podporou pani učiteľky Lucie Kulifayovej sa snažia pracovať maximálne profesionálne. Redakčná rada zasadá pravidelne pred každým vydaním a dohodne sa na plánovanom obsahu. Zvolená šéfredaktorka Bianka Janitorová pripravuje editoriál a príhovor, podieľa sa na príprave obálky a schvaľuje grafickú podobu časopisu. Tvrdí, že svojich redaktorov nemusí naháňať: „Píšu výborne a termíny dodržiavajú.“ K najkreatívnejším prispievateľom patrí siedmačka Karolínka Fabianová. Kým Bianka tvrdí, že pred novinárskou dráhou by uprednostnila spisovateľskú, Karolína si svoju budúcnosť dokáže predstaviť práve v mediálnej branži. Členkou redakcie je

Šéfredaktorka Bianka Janitorová chválí svoj redakčný tím

tretí rok a píše najradšej vlastné príbehy plné fantázie. Časopis sa tlačí externe, predovšetkým vďaka pochopeniu a podpore vedenia školy. Financujú ho pomocou grantov, sponzorských príspevkov i zisku z predaja výtlačkov na rozličných podujatiach. Vďaka tomu sa aktuálne číslo dostane do každej rodiny. Ak sa s ním chcete zoznámiť, navštívte stránku <https://zscaba.edupage.org/text5/>

Jana Škutková
Snímky autorka a archívy škôl

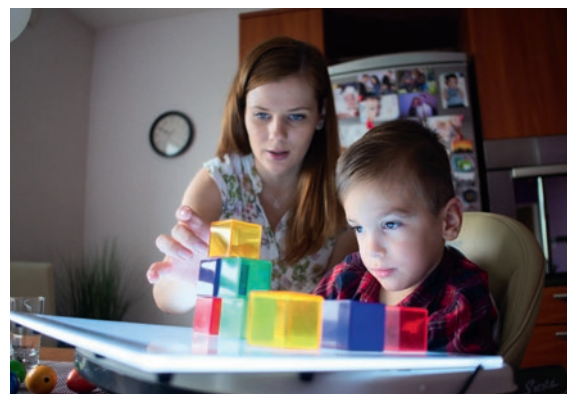
Zraková terapia v domácom prostredí dieťaťa

Bratislavské Centrum včasnej intervencie poskytuje zrakovú diagnostiku a terapiu pre deti v ranom veku s vážnou poruchou zraku v ich domácom prostredí. Vďaka podpore Medzinárodného klubu žien môže využívať najmodernejšie diagnostické testy a metódy.

Zrakový terapeut pricestuje priamo do rodín, tu najprv zrealizuje diagnostiku a následne sa venuje stimulácii a terapii detí s vážnou poruchou zraku. Spolu s ro-

dičmi upraví a prispôbiť prostredie dieťaťa, aby mu čo najviac umožnilo využívať svoj zrak. Výhodou terénnej formy zrakovkej terapie je, že rodina zostáva vo svojom prirodzenom prostredí a podpora sa stáva efektívnejšou.

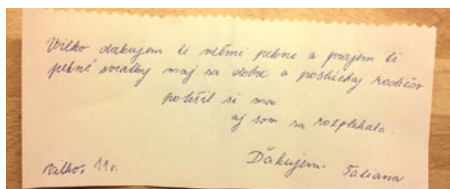
„Dnes je diagnostika, stimulácia a terapia detí s vážnym poškodením zraku súčasťou štandardných služieb CVI Bratislava, vďaka ktorej môžeme pomáhať rodinám a ich deťom spoznávať svet očami

aj napriek tomu, že sa narodili s vážnou poruchou zraku,“ hovorí Denisa Vasilová, koordinátorka dobrovoľníckeho programu. Erika Tichá, snímka Peter Orvos

Deti rozdávali radosť ľuďom bez domova

Bratislavské deti pripravili mikulášske balíčky pre ľudí v núdzi navštevujúcich Domov sv. Jána z Boha. Postupne ich posielali do charitatívneho centra, kde sa na pokon tešili z 80 kusov.

Balíček obsahoval dôležitú sladkosť, ovocie, prípadne aj teplé ponožky a osobné pranie človeku bez domova od dieťaťa, ktoré balíček pripravilo.

Samotnému odovzdaniu balíčka predchádzali rozhovory v kruhu. Rozprávali sme sa o tom, čo pre nás znamená Mikuláš, čo radi dostávame a dávame, aké zvyky sme mali v rodine alebo spoločenstve, v ktorom sme vyrastali. Klienti a klientky sa naozaj rozhovorili, sviatočnú atmosféru dokresľovali horiace sviečky a vianočná

hudba. Zhovárali sme sa o pravde, potenciáloch a sile urobiť vo svojich životoch zmenu, pričom mnohým sa nám tísli slzy do očí. Pri spoločnom otváraní balíčkov sa objavila na tvárach prítomných priam detská radosť. Vzájomne sme si ukázali, čo nám deti napísali alebo tie menšie nakreslili. Niektorí klienti a klientky sa rozhodli deťom odpísať a ich odpovede vyčarili zase radosť u detí.

Matúš Ferenčík
Domov sv. Jána z Boha

VÝSLEDKY HLASOVANIA URČILI PRIORITY NA ROK 2018

**Participatívny
rozpočet**

Nové Mesto v našich rukách

Do hlasovania o participatívnom rozpočte na rok 2018 sa zapojilo najviac ľudí od jeho vzniku.

Náš tohtoročný participatívny rozpočet má aj ďalšie naj – žiadna iná samospráva na Slovensku neumožnila občanom priamo rozhodnúť o takom objeme peňazí ako naša. A ktoré zadania si občania odhlasovali?

O rozpočte mestskej časti rozhodujú podľa zákona poslanci. Participatívny rozpočet je jeho súčasťou, ale o rozdelení peňazí na jednotlivé zadania a realizácie projektov rozhodujú občania v jesennom hlasovaní. Participatívny rozpočet sa v našej mestskej časti po úprave pravidiel stal kľúčovým pilierom priamej demokracie v rozhodovaní samosprávy. Platné hlasy odovzdalo 1583 občanov, z toho 1014 hlasovalo prostredníctvom hlasovacích lístkov a 569 online. Fyzické hlasovanie sa uskutočnilo od 2. 11. do 13. 11. 2017 na 14 hlasovacích miestach a online hlasovanie prebiehalo od 2. 11. do 16. 11. 2017.

Výsledky zadaní celomestského významu

Čo sú zadania? Zadania vznikajú z takých podnetov obyvateľov, ktorých riešenie je v kompetencii novomestskej samosprávy. V rámci celého Nového Mesta mohli obyvatelia odhlasovať tri zo siedmich projektov.

Najviac hlasov získalo zadanie: Vyriešiť situáciu novomestskej Tržnice na Trnavskom mýte. Zadanie sa začne rozsiahlym prieskumom medzi občanmi, nájomcami a architektmi s cieľom otvoriť diskusiu o možných zmysluplných riešeniach, ktoré umožnia efektívnejšie a kvalitnejšie využitie priestoru. Medzi financované projekty postúpili aj zadania Revitalizácia Kuchajdy a Vytvorenie viacúčelového strediska sociálnych služieb v priestoroch medzi Záborského a Halašovou ulicou, kde v súčasnosti sídli EKO-podnik VPS.

Výsledky hlasovania o zadaniach celomestského významu					
Názov zadania mestskej časti	Fyzické hlasovanie		Internetové hlasovanie		Vážený výsledok
	počet hlasov	podiel hlasov	počet hlasov	podiel hlasov	
Vyriešiť situáciu novomestskej Tržnice na Trnavskom mýte	675	24,01 %	410	24,02 %	24,01 %
Revitalizácia Kuchajdy	578	20,56 %	358	20,97 %	20,60 %
Vytvorenie viacúčelového strediska sociálnych služieb	456	16,22 %	225	13,18 %	15,92 %
Využitie priestorov Kanskej železnice	423	15,05 %	320	18,75 %	15,42 %
Infokampaň o triedení odpadu	338	12,02 %	192	11,25 %	11,95 %
Venčovník s voľným výbehom pre psov	288	10,25 %	147	8,61 %	10,08 %
Novomestské poklady II.	53	1,89 %	55	3,22 %	2,02 %

Poznámka: Na celkovom váženom výsledku hlasovania sa podieľali výsledky fyzického hlasovania s váhou 90 % a výsledky internetového hlasovania s váhou 10 %. Každý hlasujúci musel udeliť tri hlasy. Do rozpočtu by mali podľa pravidiel participácie postúpiť minimálne prvé tri zadania v poradí a mali by sa začať realizovať v rozpočtovom roku 2018.

Výsledky zadaní štvrtí

V piatich volebných obvodoch Nového Mesta hlasovali obyvatelia celkovo o 24 zadaniach, z ktorých 10 sa stalo súčasťou rozpočtu, z každého volebného obvodu prvé dva s najväčším počtom hlasov.

Výsledky hlasovania v štvrtiach Hostinského sídlisko, Ľudová štvrť a Zátisie					
Názov zadania v štvrtiach Hostinského sídlisko, Ľudová štvrť a Zátisie	Fyzické hlasovanie		Internetové hlasovanie		Vážený výsledok
	počet hlasov	podiel hlasov	počet hlasov	podiel hlasov	
Vybudovanie chodníka na ulici Čs. parašutistov	38	26,39 %	24	23,53 %	26,10 %
Rekonštrukcia budovy na Mako-vického č. 4	35	24,31 %	30	29,41 %	24,82 %
Podzemné parkovisko pod Školak klubom	35	24,31 %	21	20,59 %	23,93 %
Zrekonštruovanie detského ihriska Hostinského II.	23	15,97 %	21	20,59 %	16,43 %
Zabezpečenie obojsmerného merania rýchlosti na Háľkovej	13	9,03 %	6	5,88 %	8,71 %

Výsledky hlasovania na Kramároch					
Názov zadania na Kramároch	Fyzické hlasovanie		Internetové hlasovanie		Vážený výsledok
	počet hlasov	podiel hlasov	počet hlasov	podiel hlasov	
Revitalizácia verejných priestorov na Višňovej	231	37,87 %	56	30,11 %	37,09 %
Rekonštrukcia schodísk na sídlisku	157	25,74 %	57	30,65 %	26,23 %
Rozšírenie Bárdošovej	134	21,97 %	54	29,03 %	22,67 %
Zabezpečenie obojsmerného merania rýchlosti na Bárdošovej	88	14,43 %	19	10,22 %	14,01 %

Výsledky hlasovania na Kolibe					
Názov zadania na Kolibe	Fyzické hlasovanie		Internetové hlasovanie		Vážený výsledok
	počet hlasov	podiel hlasov	počet hlasov	podiel hlasov	
Revitalizácia parku Bellova	108	30,00 %	16	20,00 %	29,00 %
Priestor pre bankomat	78	21,67 %	12	15,00 %	21,00 %
Rekonštrukcia 11. ulice	56	15,56 %	16	20,00 %	16,00 %
Vybudovanie letnej čítárne	54	15,00 %	13	16,25 %	15,13 %
Vybudovanie bezbariérového prístupu	30	8,33 %	16	20,00 %	9,50 %
Rekonštrukcia Hornej Vančurovej	34	9,44 %	7	8,75 %	9,38 %

Verejná prezentácia zadaní
v budove Kanskej železnice.

Výsledky hlasovania v štvrtiach Teplická, Biely kríž, Dimitrovka, Mierová kolónia					
Názov zadania v štvrtiach Teplická, Biely kríž, Dimitrovka, Mierová kolónia	Fyzické hlasovanie		Internetové hlasovanie		Vážený výsledok
	počet hlasov	podiel hlasov	počet hlasov	podiel hlasov	
Oprava detského ihriska na sídlisku Mierová kolónia	41	24,70 %	30	26,32 %	24,86 %
Vytvorenie multifunkčného priestoru pre seniorov	42	25,30 %	21	18,42 %	24,61 %
Úpravy interiérov a exteriérov DC seniorov na Chemickej	31	18,67 %	17	14,91 %	18,30 %
Revitalizácia vnútroblokov na Skalickej	29	17,47 %	26	22,81 %	18,00 %
Cvičebné stroje pre seniorov na Teplickej	23	13,86 %	20	17,54 %	14,22 %

Medzi tri priority, ktorými by sa mal úrad v roku 2018 intenzívnejšie zaoberať, vybrali občania hlasovaním: (1) Skvalitnenie starostlivosti o zeleň v kompetencii mestskej časti, (2) Vytvorenie parkovacej politiky – ihneď ako to magistrát umožní a (3) Podporu cyklopravy. Medzi tri najžiadanejšie potenciálne zásahy, čo sú rozvojové aktivity podmienené vyriešením vlastníckych vzťahov, občania vybrali hlasovaním: (1) Vybudovanie nového cestného a pešieho prepojenia medzi Kramármi a Kolibou, (2) Riešenie priestoru Filiálky a (3) Núdzové bývanie pre seniorov v nevyužitom magistrátnom priestore na rohu Českej a Robotníckej.

Výsledky hlasovania v štvrtiach Tehelné pole, Račianske mýto, Sibírska, Pionierska					
Názov zadania v štvrtiach Tehelné pole, Račianske mýto, Sibírska, Pionierska	Fyzické hlasovanie		Internetové hlasovanie		Vážený výsledok
	počet hlasov	podiel hlasov	počet hlasov	podiel hlasov	
Multigeneračné športové centrum Pionierska	213	39,89 %	72	31,30 %	39,03 %
Vybudovanie športoviska na Kominárskej ulici	134	25,09 %	71	30,87 %	25,67 %
Komplexná rekonštrukcia Ulice odbojárův	101	18,91 %	63	27,39 %	19,76 %
Pilotný projekt „Pamäť mestskej časti“	86	16,10 %	24	10,43 %	15,54 %

Začal sa zber nových podnetov!

Súčasne s prípravou a realizáciou tohtoročných zadaní sa začal aj zber podnetov, z ktorých vziđu zadaní do participatívneho rozpočtu na rok 2019. Všetky vaše podnety môžete nahlásiť prostredníctvom e-mailu: participacia@banm.sk, telefonicky na číslo: 02/49 253 317, SMS-kou na číslo: 0905/340 394 alebo osobne v kancelárii participácie č. 111D na Miestnom úrade na Junáckej 1.

ODHLASOVANÉ OBČIANSKE PROJEKTY

Súčasťou hlasovania o participatívnom rozpočte je aj hlasovanie o občianskych projektoch, ktoré získajú finančnú podporu z rozpočtu mestskej časti. Tento rok budú financované projekty, ktoré sa zmestia do sumy 40 000 eur. Tieto významné aktivity vytvárajú podmienky najmä na rozvoj komunitných aktivít.

Novomešťania mohli hlasovaním podporiť osem z jedenástich projektov, ktoré navrhli občania, a budú ich realizovať v spolupráci s občianskymi združeniami. Jeden projekt môže získať finančnú podporu až do výšky 5000 eur. V tomto roku sa do vyčlenenej sumy 40 000 eur zmestilo prvých deväť projektov s najvyšším počtom hlasov. Prvých osem získalo plné požadované finančné krytie a deviaty bude financovaný sumou 4110 eur (do výšky 83 % požadovanej sumy), ktorá zvýšila z vyčlenenej sumy 40 000 eur po odrátaní prostriedkov na prvých osem projektov.

Stretnutie koordinátorov občianskych projektov.

Výsledky hlasovania o občianskych projektoch								
Názov občianskeho projektu	Verejné zvažovanie		Fyzické hlasovanie		Internetové hlasovanie		Vážený výsledok	Finančné krytie
	počet bodov	podiel bodov	počet hlasov	podiel hlasov	počet hlasov	podiel hlasov		
Výsadba stromoradia na Račianskej ulici	633	15,66 %	376	18,84 %	233	9,22 %	14,05 %	5 000 €
Pamätné miesto veľkej vojny – obnova vojenského objektu z 1. svetovej vojny	445	11,01 %	277	13,88 %	260	10,28 %	11,08 %	5 000 €
Komunitná záhrada pri RC Kramárik	456	11,28 %	199	9,97 %	217	8,58 %	10,34 %	3 000 €
Bezpečne do Gaštance a knižnice	456	11,28 %	128	6,41 %	200	7,91 %	9,79 %	5 000 €
Pomôžeme deťom rozvíjať ich zručnosti	400	9,90 %	197	9,87 %	230	9,10 %	9,66 %	5 000 €
T3 – kultúrny prostriedok	336	8,31 %	182	9,12 %	242	9,57 %	8,77 %	5 000 €
PO zastávka	350	8,66 %	118	5,91 %	237	9,38 %	8,60 %	3 650 €
Industriálna minulosť Nového Mesta	286	7,08 %	214	10,72 %	240	9,49 %	8,17 %	4 240 €
Aktívny Kramárčan III.	300	7,42 %	72	3,61 %	212	8,39 %	7,33 %	4 110 €
Spoločenská hra „Nové Mesto v našich rukách“	204	5,05 %	95	4,76 %	240	9,49 %	6,35 %	
Malé múzeum kognitívnych ilúzií	175	4,33 %	138	6,91 %	217	8,58 %	5,86 %	

Poznámka: Na celkovom váženom výsledku hlasovania sa podieľali výsledky verejného zvažovania s váhou 30 %, výsledky fyzického hlasovania s váhou 60 % a výsledky internetového hlasovania s váhou 10 %.

Nápady, námety a návrhy projektov sa podávajú tiež!

Každý, či už ide o osobu, alebo občianske združenie, kto má nejaký nápad, námet na rozvojovú, komunitnú aktivitu alebo premyslený projekt, ho môže zaslať kancelárii pre participáciu verejnosti prostredníctvom e-mailu: participacia@banm.sk alebo prihlásiť telefonicky na číslo: 02/49 253 317 či osobne v kancelárii participácie č. 111D na Miestnom úrade na Junáckej 1. Pracovníci kancelárie vám radi pomôžu s vypracovaním projektu alebo jeho dotvorením do podoby prihlášky.

Dvojstranu pripravili: Lukáš Bulko a Miroslav Švec

S poéziou sedem dní v týždni

Odkedy má Nové Mesto originálnu svadobnú sieň v rekonštruovanej budove Konskej železnice, je pani Zuzana Ocharovichová členkou tímu pracovníkov pripravujúcich slávnostné obrady. Jej úlohou je navodiť atmosféru výnimočnej chvíle a vstúpiť do zážitku dvojice hlavných hrdinov umeleckým prednesom básnického slova. Celé roky už takto vyprevádza snúbencov na spoločnú cestu životom. Pravidelne to bývajú soboty, niekedy sa v tento deň odohrá v „Konke“ aj viacero sobášov...

Akými zákrutami viedla cesta niekdajšej knihovníčky technickej literatúry, pokým sa ustálila v tomto nezvyčajnom pôsobení?

Pre mňa to nebola zložitá cesta, recitovala som od malička. Keď si v škole všimli môj talent a záľubu v recitovaní, viacerí mi pomáhali využívať možnosti niekdajších osvetových zariadení a školiť sa v prednese. So známym hercom Stanom Kráľom,

mysli, že im túto chvíľu nesmiem pokažiť nijakými mojimi ťažkosťami, prípadne náladami, aj keby som práve chorľavela alebo čo – pri prednese sa musím od všetkého osobného dokázať „odstrihnúť“.

Ako sa pripravujete na tieto obrady?

Musím povedať, že moja príprava sa vyvíjala. Mnohé, čo viem dnes, som zo začiatku nevedela. Dnes si pred sobášom zakaždým zistím, o aký pár ide – či sú mladší, starší, či je niektorý z nich rozvedený, má deti atď. – a podľa toho vyberám z môjho repertoáru. Stalo sa, že snúbenci si želali konkrétnu obľúbenú báseň, tým som rada vyhovelá, iní si želali, aby verše neboli smutné. Inak, veríte, že častejšie rozpláčem pri prednese mužov? Rozhodne sú dnes vnímavejší na poéziu než kedysi.

Široký repertoár si nepochybne vyžaduje mať prehľad a sledovať, čo nové z poézie vychádza.

Áno. Najmä preto, že vyslovene „obradných“ veršov nie je veľa. Vhodné si musím hľadať a objavovať sama – v zbierkach od klasiky až po súčasnosť. Od domácich autorov aj z prekladov. Zvyknem recitovať Válka, Smreka, Rúfusa, Ščipačova, Elizabeth Barret Browningovú, Préverta, Mašu Haľamovú, ale aj mladších...

Napadlo mi – čo keď je vám pár nesympatický? Ovplyvní to váš prednes?

Samozrejme, sú situácie, keď v sobášnej sieni nenastane predpokladané spojenie medzi odovzdávajúcimi a prijímajúcimi. Ak sa nevesta na začiatku chichoce, nemám jej to za zlé, viem, že to je ventilácia napätia. Ale veľmi nevhodné je napríklad, keď sa dvojica počas obradu zhovára... V takom prípade som už zmenila aj vybranú báseň.

To si však od vás vyžaduje mimoriadne pohotovú reakciu.

Som pohotový typ človeka, ale stalo sa nám aj také, že jeden z páru zrazu nečakane odpadol a bolo potrebné kriesiť ho. Vtedy je, prirodzene, po recitácii. Ale báseň som už menila aj za iných okolností. Keď som vycítila, a nielen ja, že máme pred sebou dvojicu, ktorá sa berie z rozumu, nie z lásky. Povedzme, krásna žena,

často Ruska či Ukrajinka, si berie starého Slováka – dá sa predpokladať, že kvôli občianstvu. V takom prípade nerecitujem zaľúbené verše, skôr zdôrazňujem dôveru, ľudské kvality.

A ešte taká otázka: Čo keby vám povedali, že teraz rok-dva namiesto sobášov musíte recitovať na pohreboch?

Už som to zažila, prehovorili ma pozostali. Nebožtíka som našťastie nepoznala, no aj tak viem, že trvalo by som to nemohla robiť. Vyčerpá to človeka emocionálne, takže by mi to odoberalo energiu – na rozdiel od sobášov, ktoré mi energiu dodávajú, veď predstavujú mladosť, budúcnosť...

Ako vidíte obecenstvo v sobášnej sieni?

Úprimne? V posledných rokoch mávam niekedy pocit, že tam chodí aj veľa snobov. Dámy oblečené ako z módnych salónov, nápadné klobúky... je to zmena oproti minulosti. Často najmä pri sobášoch, kde jeden z dvojice je cudzinec. A možno trochu snobizmu ku každej svadbe patrí – nemyslíte?

Ako vás tak počúvam, pani Ocharovichová, mám pocit, že ste si túto svoju funkciu obľúbili a ešte dlho by ste v nej chceli pôsobiť – je to tak?

Je pravda, soboty so sobášmi by mi chýbali, sme už zohratý tím a rozumieme si. Mňa vystupovanie na nich udržiava v kondícii, v pohotovosti. Roky, ktoré tu mám za sebou, dokonca spôsobili, že v Novom Meste poznám viac ľudí a viac sa tu cítim doma než v mestskej časti, kde bývam. V októbri sme s manželom mali v Konke aj rubínovú svadbu. Vyskúšala som si, aké to je – stáť na druhej strane...

S poéziou pracuje pani Zuzana Ocharovichová aj po iné dni v týždni. V spolupráci s manželom, amatérskym hudobníkom, pripravila už niekoľko dlhších programov – pre školy, kultúrne domy, knižnice a podobné inštitúcie. Sú to tzv. poetické stretnutia, edukačné semináre o klasikoch poézie, dokonca „poetoterapia“ pre seniorov a iné skupiny. Život bez poézie si jednoducho nevie (a ani nechce) predstaviť.

*Zhovárala sa Viera Vojtková
Snímka Jana Škutková*

ktorý takisto pochádza z Malaciek, sme navštevovali rozličné recitačné súťaže s ich odbornými podujatiami, kde sa nám venovali viaceré osobnosti zo sveta divadla a literatúry. Bez nich by som sotva zvíťazila na Hviezdoslavovom Kubíne roku 1976. Na knihovníckej škole mi neskôr zasa veľa dala profesorka literatúry Marta Šútovcová. Na mnohých vďačne spomínam.

Kedysi sa sobášilo na Českej ulici. Ako na vás vplýva atmosféra priestorov v historickej budove Konskej železnice?

História z nich priam vyžaruje, pre mňa je to veľmi inšpiratívne prostredie. A to je dôležité, lebo sobáše sú podujatia náročné na psychiku. Mňa napríklad naučili profesionálnemu prístupu, dokážem sa zbaviť trémy. Pre dvojicu manželov zostane sobáš nadosmrť pamätným dňom, očakáva od nás teda maximálny výkon. Mám na

Novomestský akademik predstavil novú knihu

V Dennom centre seniorov na Športovej ulici sa 8. decembra konala neobvyklá slávnosť. Profesor Ladislav Hubenák v spoločnosti kolegov z akademických kruhov a priateľov spomedzi členov klubu uviedol do života svoju knihu CIRKEV A ŠTÁT V ZRKADLE DEJÍN. Úlohy krstných rodičov sa zhostili vedúca centra Jolana Zvarová, starosta Rudolf Kusý a profesor právnickej fakulty Jozef Klimko.

Prof. JUDr. PhDr. Ladislav Hubenák, DrSc., patrí medzi popredných právnych historikov v Čechách a na Slovensku. Dosiaľ vydal 42 kníh, 104 vedeckých štúdií a množstvo študijných materiálov, ktoré vyšli v slovenskom, českom, maďarskom, nemec- kom, poľskom, ruskom aj anglickom jazyku. Ako publicista vydal 665 vedecko-populárnych článkov, je autorom rozhlasových a televíznych relácií. Mnohé jeho práce získali renomované oce- nenia. Vo svojej knihe pútavým spôsobom približuje mimoriad- ne aktuálnu tému. Rozoberá vzťah štátu a cirkvi, aj s ohľadom na otázku odluky cirkvi od štátu, ktorá sa stala súčasťou programu politických strán a predmetom verejnej diskusie.

Autor sa erudovane venuje všetkým svetovým náboženstvám v historickom kontexte, pričom sa nevyhýba ani pálčivým prob-

lémom súčasnosti: „*Dejiny nám zanechali len minimum toho, čo by tlmilo trenie medzi hlavnými náboženstvami. Stačí preto veľmi málo, aby skupina ľudí s extrémnymi názormi uverila, že je ich viera v ohrození a je ich povinnosťou brániť ju všetkými dostupnými prostriedkami.*“ Práca je hodnotným príspevkom k poznaniu historickej cesty vývoja cirkvi a štátu a zaujme veria- ceho i neveriaceho čitateľa. (red), snímka archív DCS

Zagratulovať prišla aj legendárna „Diridonda“

Prišla v sprievode čoskoro trojročnej pravnučky Emky. Ako sama hovorí, sú to práve tí najmladší z rodiny, pri ktorých sa cíti stále mladá. „Moje pravnúčatka, dokonca sa teším už aj z jedného prapra- vnúčika, vnúčatka, deti, celá rodina – to je to, čo ma drží pri živote,“ rozhovorila sa pani Alžbeta Hudáková. Na novembro-

vej oslave novomestských jubilentov, kto- ré mestská časť niekoľkokrát v roku orga- nizuje v Stredisku kultúry na Vajnorskej, bola spomedzi pozvaných oslávencov najstaršia – tento rok sa dožila krásnych 95 rokov. Tie by jej však hádal naozaj len málokto. Hovorí, že za svoju dlhovekosť vďačí okrem pohody a prajného rodin- ného prostredia aj tomu, že celý život ak- tívne pracovala.

V stredu 29. novembra zaplnili sálu novomestského „kulturáku“ desiatky seniorov-jubilantov. Úlohy gratulanta sa zhostil starosta Rudolf Kusý, ktorý okrem zdravia oslávencom poprial „veľa pek- ných rokov, ktoré sú pred vami, a veľa ľudí okolo vás, ktorí vás majú radi“. Samo- zrejme, nechýbal ani tradičný hudobný darček. Najskôr pódium patrilo speváčke Helene Vrtichovej, ktorá sa vďaka svojmu najväčšiemu hitu preslávila ako „pani Di- ridonda“, po nej svoje slávne šlágre zanô- til Dušan Grúň.

Ku gratulantom sa so želaním pevného zdravia a pohody pripája aj naša redakcia.

(bor), snímka Jana Plevová

Skalica je pječné mjesto...

Zimné počasie neodradilo seniorov z Kramárov, ktorí sa pred Vianocami zú- častnili na zájazde do Skalice. „Prilákala nás nielen atmosféra starobylého krá- ľovského mesta, pekne zrekonštruova- ná historická časť, ale aj Jurkovičov kul- túrny dom a kostol jezuitov. Zaujímavá bola návšteva vo františkánskom kláštore, kde sa vyrábajú tradičné skalické trdelníky, a tiež výstava Ludový odev na Záhorí v Záhorskom múzeu,“ napísal nám o zážitkoch výletníkov pán Mar- tin Šarkan. Dodal, že všetci výletníci si odnášali domov spravodlivý skalický trdelník, pri ktorom sa im bude doma lepšie spomínať na pekné chvíle.

(red), snímka Elena Duchoňová

Prvá pomoc je na ulici dôležitá

Zimné mesiace sú pre ľudí bez domova nesmierne ťažké. Kým v lete patrí k najčastejším príčinám úmrtia utopenie, v chladných mesiacoch je to zamrznutie alebo uhorenie. Pracovníci Domova sv. Jána z Boha a ďalších neziskových organizácií sa prostredníctvom sociálnych služieb krízovej intervencie snažia pozitívne ovplyvniť situáciu svojich klientov. Ide predovšetkým o zlepšenie

bývania, stravovania, hygieny, ošatenia a o otázky zdravia súvisiace s týmito oblasťami a tiež vytvárame týmto ľuďom možnosti na získanie príjmu.

Myslíme si, že človek na ulici by mal vedieť, ako prežiť a ako zakročiť, ak je on sám alebo niekto blízky v ohrození života a zdravia. Preto sme začiatkom zimy zorganizovali stretnutie s Martinom zo Slovenského Červeného kríža. Vyškolený

zdravotník sa s účastníkmi pohováral o infarkte, spôsoboch resuscitácie i možnostiach zastavenia krvácania. Ukázal im, ako fixovať zlomeninu, a tiež poradil, čo robiť pri podchladení. Nie div, že z otázok publika bolo cítiť obavy zo zimných mesiacov. Prekvapila nás pritom vysoká miera znalostí postupov u niektorých našich hostí.

Matúš Ferenčík

Domov sv. Jána z Boha

Novomešťania pomohli vytvoriť tri zelené rekordy

Chránené vtáčie územie Ostrovné lúky sa rozkladá na 8729 hektároch dolného Žitného ostrova. Je súčasťou sústavy chránených území členských štátov Európskej únie Natura 2000, čo je názov symbolizujúci ochranu európskych prí-

šovi kolesárovi (*Lanius minor*) a ľabtuške poľnej (*Anthus campestris*). V poslednom období však početnosť populácií všetkých troch druhov klesla. Dôvodom nepriaznivého vývoja je intenzifikácia poľnohospodárstva a opustenie tradičných foriem hospodárenia.

Bratislavské regionálne ochrannárske združenie a Slovenská agentúra životného prostredia preto zorganizovali na Medzinárodný deň stromov 20. októbra brigádu s názvom Stromy do krajiny. Počas nej vytvorili tri ustanovujúce slovenské rekordy. Prvým bol najväčší počet spolupracujúcich subjektov, zapojilo sa až 75 úradov, firiem, občianskych združení i rodín. Druhý rekord predstavuje počet účastníkov, v samotný deň výsadby tu pracovalo 542 dobrovoľníkov. Napokon, tretím zaknihovaným rekordom sa stal počet vysadených drevín. V tento deň pribudlo v oblasti Ostrovných lúk 951 líp, javorov, hrušiek, jabloní, marhúl a dubov, ktoré sú typické pre podunajský región. Zasa-

dením stromov sa zvýšila rôznorodosť krajiny, jej ekologická stabilita a vytvorili sa podmienky na život mnohým zákonom chráneným vzácnym živočíchom.

Mestská časť Bratislava-Nové Mesto sa do akcie zapojila zapožičaním pracovného náradia pre dobrovoľníkov a taktiež účasťou dvoch novomestských poslancov. Richard Mikulec a Andrej Árva sa rozhodli dokázať svoj dobrý vzťah k prírode priamo na mieste. „*Stromy nám na Slovensku ubúdajú, či už v dôsledku ťažby, výstavby, poľnohospodárstva, alebo jednoducho zhoršeného životného prostredia. Občianske združenia fungujúce na bratislavských sídliskách Biely kríž a Dimitrovka vyvinuli v posledných rokoch veľké úsilie, aby vrátili zeleň napríklad na Račiansku ulicu. Preto bolo pre nás prirodzené podporiť takúto aktivitu aj v inej oblasti Slovenska,*“ zdôvodnili svoje rozhodnutie poslanci.

Jana Škutková

Snímky Gábor Fúri, archív BROZ

rodných hodnôt. Cieľom iniciatívy je zachovanie najvzácnejších a najohrozenejších biotopov a druhov vyskytujúcich sa na území štátov únie. V týchto územiach sa hospodárske aktivity nevylučujú, pokiaľ nenarúšajú priaznivý stav biotopov alebo druhov.

Ostrovné lúky sú otvorenou nížinnou oblasťou a predstavujú jeden z najcennejších biotopov pre hniezdenie a prežívanie sokola červenonohého (*Falco tinnunculus*), typického predstaviteľa tunajšej avifauny. Stepný, lesostepný a agrárny typ krajiny vyhovuje aj strako-

Viac informácií o projekte nájdete na webovej stránke <http://www.broz.sk/ostrovné-luky>.

ODPADla nám hodina!

Interaktívne divadelné predstavenie učí deti, ako správne triediť odpad. Vzniklo v spolupráci spoločnosti OLO

s bratislavským magistrátom, Štúdiom L+S a firmou NATUR-PACK, ktorá je zároveň odborným garantom.

Autormi divadelnej hry sú spisovateľ Daniel Hevier, hudobný skladateľ Rastislav Dubovský, výtvarník Ľubo Guman a výkonný riaditeľ Štúdia L+S Pavol Danišovič, ktorý si vzal na starosť aj réžiu. Predstavenie ODPADla nám hodina! je ďalšou z aktivít výchovno-vzdelávacieho projektu Olománia, do ktorého je zapojených takmer 22-tisíc účastníkov zo 112 materských, základných a špeciálnych škôl. Počas celého školského roka 2017/2018 je naplánovaných 22 predstavení. Interaktívna hodina bude zdarma,

záujemcovia sa môžu vopred prihlasovať prostredníctvom webovej stránky www.olomania.sk.

„Zábavnou a atraktívnou formou chceme vzbudiť u detí záujem o témy ako odpad, triedenie, recyklácia, spaľovňa, zberný dvor, práca smetiara, fungovanie spoločnosti OLO v hlavnom meste či dôležitosť spoločenskej zodpovednosti jednotlivca. Na Slovensku sa v súčasnosti recykluje približne 13 – 15 % odpadov a záväzkom Slovenskej republiky je do roku 2020 zvýšiť toto číslo na 50 %,“ uviedla Karin Zvalová, marketingová manažérka OLO, a.s. (jš), snímka OLO

Keď zeleň ožije

Na zvláštneho koníčka pána Zdenka Wiecha z Opavskej ulice nás upozornili jeho susedia. Pochvaľujú si, že kríky v tejto časti Kramárov sú vždy pekne zastrihané, a keďže šikovnému „záhradníkovi“ nechýba zmysel pre humor, niektoré sú upravené do tvaru postavičiek, predmetov či zvlnené ako nepokojná vodná hladina. A tak sme sa na zaujímavé výtvary

zašli pozrieť a spýtali sme sa, ako pán Wiech k svojmu koníčku prišiel, či je dôvodom bývalé povolanie alebo vzdelanie.

„Nie, študoval a robil som čosi úplne iné. O zeleň na sídlisku sa staral môj svokor, postupne ma zaučal, a keď už nevládal, prevzal som to po ňom. Najprv som zastrihol ozdobné slivky, mirabelky, tuje, hlohyniu. Ľuďom sa to páčilo, no povedali, že jednoduchý strih je akýsi smutný. Tak som neskôr skúšal tvarovať z hustých kríkov a stromčiek panáčika, psíka, srdiečko... Malo to úspech, ľudia sa zastavujú, mamy s deťmi chodia pozrieť, čo je nové, okolooidúci sa usmievajú. Pomáha mi manželka, je zároveň mojím jediným sponzorom,“ hovorí so smiechom, „kým ja strihám kríky, ona plochy vypleje, zasadí kvety. Kúpila mi dobrú kosačku, a tak sa teraz starám už aj o okolitý trávnik.“

Inšpiráciu nachádza pán Wiech v samotných kríkoch, zahľadí sa na ne a zhodnotí, čo sa dá v ktorom prípade urobiť. Vraj už na sídliskách nachádza napodobneniny svojich výtvarov a ľudia ho často poprosia, aby ich svojmu umeniu naučil. „Baví ma to, aspoň sa na dochodku nenudím,“ lúči sa so mnou po veselej prechádzke.

Jana Škutková
Snímky autorka

Stromčeky odvezú do konca marca

OLO a.s. sa postará o zber a odvoz vianočných stromčiek aj počas tohtoročnej zimy. Odvoz stromčiek bude zabezpečovať až do 31. 3. 2018.

Odzdobené vianočné stromčeky treba ukladať v prípade rodinných domov k zberným hniezdam – najbližšiemu stojisku a v prípade bytových domov k stanovištiar zberných nádob. Strom-

ček možno aj bezplatne odovzdať v zbernom dvore OLO na Starej Ivanskej ceste 2, ktorý je otvorený každý deň okrem nedele a sviatkov od 8. do 18. h.

Stromčeky budú odvezené do bratislavskej spaľovne odpadu, kde sa spália. Ich spálením spolu so zmesovým komunálnym odpadom sa vyrába teplo

a elektrina, ktorá sa ďalej distribuuje do 22 000 bratislavských domácností.

Množstvo vyzbieraných a odvezených vianočných stromčiek z roka na rok stúpa. Kým, napríklad, v roku 2014 pracovníci spoločnosti OLO odviezli 84 ton vianočných stromčiek, v roku 2016 to bolo takmer 99 ton a v roku 2017 už viac ako 112 ton. (red)

Ked' obrazy a dejiny v jedno splynú

V predošlom vydaní sme priniesli správu, že Novomešťanke prof. Janke Krivošovej udelila Európska únia umenia cenu Zlatá Európea za celoživotný prínos v odbornej a umeleckej prezentácii dejín kresťanstva v Európe. Správa, prirodzene, vyvolala otázky: V čom všetkom tento jej prínos spočíva? Aké predpoklady z jej strany si vyžadoval? Ojedinelá pocta je tak viac než dostatočným dôvodom na rozhovor, v ktorom sa pokúsime trochu podrobnejšie objasniť, čomu sa laureátka ceny venovala. A to od školských rokov, ktoré prežila v liptovskom Dovalove, v evanjelickej učiteľskej rodine s národným cítením. Kreslila od malička, rodičom bolo jasné, že je výtvarne nadaná. To samo osebe by však nebolo stačilo na úlohy, ktoré si v neskoršom veku trúfla zvládnuť...

Prof. Ing. arch. Janka Krivošová, PhD.

Kedy sa výraznejšie prejavil tvoj vzťah k histórii? Aj ten sa datuje už od detstva? A najmä, kedy u teba došlo k spájaniu historického a výtvarného?

To je takisto už dávna téma, siaha do čias, keď som chodila do strednej školy. Veľa som čítala, vďaka otcovi aj množstvo kníh s historickou tematikou. A keďže obsahy tých kníh som si v zošitoch pravidelne aj ilustrovala, už tu sa mi výtvarné spájalo s historickým. Na vysokej škole v Bratislave som v tom jednoducho pokračovala. Medzi

Áno, a nielen pedagógovia. Tí ma postupne odkazovali na odborníkov z praxe, ktorých som pri jednotlivých zadaniach z dejín tamojšej architektúry mohla osloviť. Tak som sa napríklad zoznámila s maliarom Janom Alexym. Alebo s riaditeľom mikulášskeho múzea Alojzom Lutomským. Dodnes na neho myslím, keď sa v Mikuláši ocitnem v časti Dolného či Vyšného Huštáka. Stáli tam výstavné meštianske domy z 19. storočia, ktoré sa krásne dali zrekonštruovať, žiaľ, zbúrali ich, zostal jedine rodný dom Aurela Stodolu v priestore urbanisticky dodnes nezvládnutom.

Aj z toho, čo hovoríš, sa ukazuje, že spojenie výtvarného s historickým sa dá uplatniť rozličnými spôsobmi a v rozmanitých žánroch.

Áno, pravdaže, môže nadobudnúť veľa podôb. Spomínam si, že po ukončení štúdia architektúry som sa usilovala zamestnať v televízii. Po čase sa mi to podarilo, a tam som toto spojenie uplatnila pri navrhovaní kostýmov do inscenácií historických drám, ako boli, povedzme, Brucknerova Alžbeta Anglická, Tanec nad plačom od Petra Zvoňa, Camusov Caligula, Goldoniho Žiarlivé ženy... S reáliami Veľkej Moravy som prvý raz podrobnejšie pracovala pri príprave inscenácie Knieža Rastic od Ľubomíra

Smrčka. Boli to tie povestné „divadelné pondelky“ z bratislavskej televízie, na ktoré dodnes spomínajú ešte aj starší Česi. Chcela som, aby všetky moje návrhy boli podložené historicky vernými odevmi, a tak som si postupne obstarala množstvo literatúry s obrazovými dokumentmi vrátane dejín umenia, ktoré ukazovali, ako sa v jednotlivých epochách a „odrodách“ výtvarných štýlov ľudia obliekali.

Neskôr si sa však opäť vrátila k architektúre a jej dejinám na tvojej materskej fakulte – a na dlhé roky, až pokým si sa stala prvou profesorkou architektúry na Slovensku. Hlbšie si sa venovala viacerým jej obdobiam, aj výskumu a výučbe ľudovej architektúry, o ktorej si neskôr vydala jednu z tvojich kníh. Našťastie, lebo táto časť našej kultúry čoraz rýchlejšie odchádza do nenávratna.

Žiaľ, áno. Uvedomila som si to, keď som sa dočítala o situácii v martinských Jahodníckych hájoch, kde raz mal stáť náš najväčší skanzen ľudových stavieb zo všetkých našich regiónov. Ani to málo, čo stojí, nemalo však zrejme opateru, a tak to už dlho nevydrží. Ešte aj vykúpené a rozobraté objekty, ktoré tam roky čakali pod prístreškami na opätovné zloženie, podľahli vlhku. Čosko-

V rozhovore s kolegami pamiatkarmi po uvedení knihy *Evanjelicke kostoly na Slovensku* (2001)

pedagógmi na fakulte architektúry sme mali viacerých s bytostným vzťahom k jej histórii, napríklad architekta Jána Lichnera, zanieteného dejinára, ktorý mi neskôr zadával študijné témy z prostredia Liptova. A najmä podporil moje vlastné zanietenie pre historickú architektúru – už natrvalo. Pri pracovných návštevách mnohých historických miest ma našťastie sprevádzal môj otec. Veď boli medzi nimi nielen stavby v Liptovskom Mikuláši a inde, ale aj opustené zrúcaniny tamojších hradov.

Pedagógovia na fakulte architektúry našli u teba vlastne už pripravenú pôdu...

Z uvádzania knihy Janky Krivošovej *Slovenská ľudová architektúra* v bratislavskom Pálffyho paláci na Zámockej ulici (2012)

ro nám zrejme zostanú len dokumenty, fotografie a kresby.

Vráťme sa k spojeniu výtvarného a historického. Má špecifickú vlastnosť vo vzťahu k divákovi: Akoby spojenosť s niekdajšími skutočnými dejmi pridala tomu výtvarnému akýsi náboj navyše. Ovplyvnil spomínaný výhľad na túto „pridanú hodnotu“ tvoje rozhodnutie, keď si dostala ponuku pripraviť súbor obrazov s históriou evanjelikov na Slovensku ako súbor podkladov na vyšívanie gobelínov k 500. výročiu reformácie?

Od začiatku som vedela, že to bude riadna drina, aj keď som nevedela, že bude trvať celých päť rokov. No zároveň som videla pred sebou aj možnosť pretaviť pri nej do netradičného výsledku predchádzajúce poznatky a skúsenosti, to, čo som získavala počas celého dovtedajšieho života. Napríklad aj pri tvorbe oltárnych obrazov, ktoré som mala možnosť namalovať, mám na mysli najmä obraz z Malého kostola v Brati-

Prešporské súdy, ukážka zo súboru vyšívanych gobelínov

slave z roku 1986, ktorý tiež obsahuje portréty výnimočných historických osobností. Jednoducho, napriek všetkému to bol pre mňa lákavý výhľad.

Streťala si sa už s radom ohlasov. Boli aj také, ktoré potvrdzujú, že história v tejto podobe zaujme viac a hlbšie sa dostane do povedomia divákov?

Boli aj také, a mnohé. A to je dobre, lebo keď som pôvodne s prácou súhlasila, nevedomovala som si, o akú náročnú robotu pôjde. Až neskôr som zistila, čo všetko si ešte musím doštudovať, vyhľadať, kde mi zatiaľ chýbajú súvislosti. A že budem musieť vyriešiť, akým spôsobom stvárniť mnohé historické deje – veď ako sa nama-

V Zichyho paláci po udelení Ceny EÚU v novembri 2017. Zľava: autor sošky (zobrazenej v pozadí) Štefan Pelikán, prof. Janka Krivošová, viceprezident EÚU Bernard Louis Martin a prezident EÚU Petr Vašíček, sediaci Slavomíra Očenášová-Štrbová, členka prezídia, moderátorka slávnostného podujatia

luje povstanie? Ako nakresliť prvú či druhú svetovú vojnu? Bolo treba znázorniť, ako evanjelikom v čase protireformácie na rozhraní šestnásteho a sedemnásteho storočia odoberali ich kostoly, vyhánali ich kňazov. Bol to najjednoduchší spôsob, ako preriediť ich rady, zvíťaziť v boji proti protestantizmu. Dovedna im vládnuca moc odobrала 888 kostolov – obrovský počet, ktorý dokladal, že predtým bolo evanjelické takmer celé Slovensko. Dnes už málokto vie, že bratislavské kostoly jezuitský alebo uršulínsky boli pôvodne vybudované ako evanjelické. A že až po šopronskom sneme v roku 1681 si konečne mohli postaviť nové kostoly, tzv. artikulárne, pravda, len skromné, drevené, lebo na iné zdecimovaní evanjelici vtedy už nemali... I tak sa mnohé veci na tie obrazy jednoducho nezmestili.

Na tých predlohách si teda mohla pracovať len s výtvarnou skratkou – to asi skutočne nebolo pri niektorých dejoch jednoduché.

Veru nebolo. Napokon som zasa s ťažkosťami vyberala ľudí do galérie významných osobností, ktoré si zaslúžia, aby tam boli zvečnené, lebo pohli dopredu našu kultúru. Tú plejádu spisovateľov, kňazov, pedagógov, výtvarníkov, z novších čias i politikov... A drobná poznámka na okraj: ich portréty bolo potrebné nakresliť jedinou čiarou, trafiť ich podobu takto, lebo vyšívачky by ich inak neboli dokázali vyšiť...

Vysoké ocenenie, ktoré si nedávno získala, bolo pre teba iste zadostučiním za tú päťročnú prácu a všetky ťažkosti s ňou spojené. Povedz, čo z toho si vyžadovalo najviac síl? To, čo si práve spomínala?

Vlastne áno, stále ma trápilo, či sa mi podarí vyjadriť úžas nad tým, že napriek

všetkým hrôzám, čo naši predkovia museli pretrpieť, z národa vždy znova vyrástli silné osobnosti, ktoré niesli ich poslanstvo ďalej. Ľudia odovzdaní národu, ktorí mysleli nezištne na prospech celku. Napríklad Daniel Krman s jeho tragickým osudom alebo Matej Bel, veľký duch svojich čias, pred ktorým mal rešpekt aj Karol VI. Ten istý, ktorý napriek tomu vydal dekrét Resolutio Carolina, plný zákazov a obmedzení pre evanjelikov. Strpčil im život tak, že mnohí sa vtedy zo slovenských stolíc vystaňovali na Dolnú zem a ich potomkovia dodnes žijú vo Vojvodine, v rumunskom Nadlaku i v Maďarsku. Zázrak, že Slováci vôbec prežili...

Súbor vyšívanych gobelínov i súbor obrazov – výtvarných predlôh na ich vyšívanie sú dnes oba nezávisle od seba na cestách, vystavujú sa doma i v zahraničí. Kde si ich diváci teraz môžu pozrieť a kam neskôr ešte pôjdu?

Vyšívane obrazy sú momentálne vystavené do konca roka v novej budove SND, v opernom krídle. Neskôr majú ísť do Švajčiarska, do Ženevy, potom aj do Švédska... Presný program má Spoločenstvo evanjelických žien, ktoré pôvodne prišlo s touto iniciatívou. Ďalší súbor, moje veľkoformátové kresby, ktoré boli podkladmi na vyšívanie, vystavili nedávno vo Valašských Kloboukoch, majú tam byť do konca januára, vtedy by som tam mala o nich predniesť prednášku, ak budem zdravšia.

A čomu sa plánuješ venovať tento rok, až sa zregeneruješ po tej námahe?

Liptovským krajinkám, ktoré mám už dlhšie naškicované. A množstvu fotografií a diapozitívov s ľudovou architektúrou, ktoré si musím usporiadať. Plánov by bolo...

Zhovárala sa Viera Vojtková
Snímky archív J. K.

Domáce ocenenie po rade zahraničných

Za polstoročie maľovania a iných výtvarných aktivít dostala na Mikuláša 2017 Cenu Fondu výtvarných umení Novomešťanka akademická maliarka Ivica Krošľáková. Slávnostne jej ju odovzdali v Sieni Dušana Jurkoviča v sídle Spolku architektov Slovenska. Hovorilo sa najmä o jej mimoriadnom prínose v oblasti slovenskej

nefiguratívnej tvorby. Maliarkina tvorba nachádza bohaté zdroje inšpirácií v kombináciách farieb, rozličných materiálov, štruktúr a techník ich vzájomného spolupôsobenia, niekedy i veľmi netradičných. Rozhovor s umelkyňou prinesieme v niektorom z ďalších čísel.

(vv), snímka Jana Škutková

Humoru nikdy nie je dost'

Zimné večery sú na čítanie ako stvorené, a keď sa navyše nad stránkami knižky schuti zasmiejeme, akoby jar bola o kúsok bližšie. Práve na Mikuláša sme počas programu Na kus reči v Stredisku kultúry uviedli do života knihu Jozefa Banáša Somár je švajčiar. Nezameniteľný šarm jej dodávajú ilustrácie Ivana Popoviča a grafická úprava Dávida Popoviča, ktorý vtípné bonmoty a veršiky pretvoril na originálne kaligrame. Pravidelná talk show sa tentoraz odohrala v pozmenenom garde – do kresla hosta si

sadol zvyčajný hosťiteľ a moderácie sa ujal jeho zať Viktor Vincze. „Začal som písať knihy, lebo ma doma nikto nechcel počúvať,“ zdôveril sa spisovateľ so smiechom. Dozvedeli sme sa čo-to „z kuchyne“ Banášovcov, ale aj to, že najlepším receptom na šťastný život a dobré manželstvo je nemať očakávania! Tí trochu skôr narodení si pripomenuli svoje pohybové začiatky v kurzoch spoločenského tanca a správania, aj časy, keď sa trabynty „pretekali“ po diaľniciach. (jš), snímka Jana Plevová

Poézia zahreje dušu

Dva chladné zimné večery v závere roka spríjemnil Juraj Sarvaš priateľom Poetického štúdia v Dome kultúry na Kramároch. O nostalgicky smutnom, no zároveň farebnom čase neskorej jesene recitoval 20. novembra spolu s rozhlasovou herečkou Máriou Schlosserovou verše Jána Smreka, Milana Rúfusa, Miroslava Válka či poetky Maše Halámovej. Tie potešili všetkých „duchom mladých“, rovnako ako

zhudobnená poézia v podaní gitaristky a hudobnej skladateľky Evy Golavkovej. Hovorilo sa o dlhoročných priateľstvách, hľadaní pravdy, ľudskej blízkosti a pomoci v pravej chvíli, veď tunajšie publikum už dávno tvorí jednu veľkú rodinu. Spoločne uviedli do života knižku Martina Jančušku Príbehy a ozveny, ktorá podľa slov vydavateľa Petra Rašlu vonia človečinou a prináša hlboké humanistické poslanstvo.

Posledný v minulom roku a v poradí už 156. poetický večer sa konal 18. decembra. Na slávnostnú atmosféru blížiacich sa Vianoc naladil poslucháčov nielen prednes Juraja Sarvaša, ale aj súbor Pohronci, ktorý sa venuje autentickému folklóru. Priniesol na Kramáre nádherné piesne, scény i vinše zo severnejších kútov Slovenska. Dôstojný pán Dušan Dúbravický, ďalší hosť večera, pripomenul, že počas tohtoročných Vianoc oslávime významné jubileum. Pred 1150 rokmi v kostole priamo nad jasličkami povýšil pápež Hadrián slovenčinu na liturgický jazyk. Neodmysliteľná Tichá noc zaznela na záver zo všetkých hrdiel a milovníci poézie sa lúčili s úprimnými želaniami radostných sviatkov a všetkého najlepšieho v roku 2018.

Text a snímka Jana Škutková

Chystáte sa maľovať, stavať alebo rekonštruovať?

Váš Dom farieb & hobby centrum

A viete, že správny výber farieb a vhodný technologický postup vám môže ušetriť aj polovicu nákladov? Najmä ak vám dobrú radu poskytne odborník s dlhoročnými skúsenosťami. Neviete, na koho sa obrátiť? V predajni **Váš Dom farieb & hobby centrum** nájdete profesionálnych predajcov, ktorí zodpovedia každú vašu otázku. Navštívte nás a presvedčte sa na vlastné oči. **Prečo prísť práve k nám?**

- ✓ milý a ochotný personál s odbornými znalosťami nájde pre vás najvhodnejšie riešenie
- ✓ mnohé výrobky máme až o 30 – 50 % lacnejšie ako obchodné centrá. Načo platiť inde viac, ak na jednom mieste nájdete optimálnu ponuku?
- ✓ ku každému nákupu nad 49 eur dostanete osviežujúci darček

Pri maľovaní alebo rekonštrukcii sa oplatí spoľahnúť sa na odborníkov a dlhé roky sa tešiť z úspechu!

Tel.: + 421 2 446 45 111, Pri Bielom kríži 8 (oproti Palme), Bratislava, www.vasdomfarieb.sk

INZERCIA

Vodoinštalatéri – kvalitne a rýchlo. 0904 572 977

Kabinet pomalosti chce byť živou knižnicou

Po mesiacoch príprav sa v Novej Cvernovke na Račianskej objavil koncom roka ďalší zaujímavý priestor. Pod názvom Kabinet pomalosti vznikla ojedinelá knižnica

hodnotných a po dlhé roky zbieraných zväzkov. „Pomalosť v názve chce naznačiť, že návštevníci tohto miesta uprednostňujú hlbšie zamyslenie a dôkladnosť pred rýchlym, ale plytkým vnímaním

umenia či kultúry,“ vysvetlil zakladateľ knižnice Viktor Suchý. Sústredil a ponúkol verejnosti vlastné zbierky, ale aj diela, ktoré získal darom. Čitateľ tu nájde knihy z oblasti jazykovedy, hudby, výtvarného umenia, filozofie, histórie a iných odborov. Nechýba beletria, poézia a dráma, ale ani detská literatúra. Knihy zatiaľ možno čítať len v priestoroch knižnice, ktorá je otvorená v pracovné dni od 13. do 17. h, počas konania kultúrnych akcií dlhšie.

Mobiliár a vybavenie pochádza z pôvodnej školskej knižnice chemické priemyselovky, presťahovali ho z 5. poschodia na prízemie, kde vďaka podpore sponzorov zrekonštruovali priestranú miestnosť. Na slávnostnom otvorení sa zúčastnili spisovatelia, hudobníci, knihkupci, jednoducho ľudia, ktorí literatúru považujú za nevyhnutnú súčasť života. Tomáš Janovic, Dušan Dušek, Ján Štrasser či Peter Ulič-

ný zažali knižnici a Viktorovi Suchému oduševnených čitateľov, ktorí ocenia jeho úsilie a možno v tomto inšpiratívnom prostredí aj začnú tvoriť svoje diela. Radosť zo vzniku nevšednej čítárne vyslovil aj starosta Rudolf Kusý, ktorý má na tunajšiu školskú knižnicu osobné spomienky: „Sám som knihomol a teším sa, že tento priestor opäť oživa. V Novom Meste sme už obnovili pobočku knižnice na Nobelovej ulici a máme aj ďalšie plány. Kabinet pomalosti môže počítať s našou podporou.“

S bohatým programom stretnutí, diskusií so spisovateľmi, debát o zabudnutých knihách či iných akcií sa môžete zoznámiť na internetovej adrese <https://www.facebook.com/KabinetPomalosti/>

Jana Škutková, snímky Jana Plevová

Šinter liga vracia basketbal do Bratislavy

Deti by mali športovať, ako im to však umožniť tak, aby dochádzanie na tréningy priveľmi nezatažovalo rodičov? Športový nadšenec, ale aj skúsený manažér a schopný organizátor Martin Huňa v tom má jasno: „Tréningy musia byť dostupné pre všetkých, v ideálnom prípade ako krúžok s učiteľom telocviku priamo na základnej škole. Nejde mi o vyhľadávanie talentov, chcem zapojiť aj deti, ktoré pohybovo nevynikajú, a priviesť ich k pravidelnému športovaniu.“ V spolupráci s BK Inter založil basketbalovú Šinter ligu, určenú žiakom druhého stupňa ZŠ, ktorá v súčasnosti spája približne 110 detí.

Oslovil bratislavské základné školy, zabezpečil lopty, dresy i ďalšiu materiálňu a organizačnú podporu. Spoločne so zameranými učiteľmi sa snažia vytvoriť prostredie, ktoré deti motivuje, naplňa hrdosťou na dosiahnuté výsledky, stmeluje kolektív. Školské basketbalové tímy si prvýkrát zmerali sily 4. decembra na Mikulášskom turnaji v telocvični školy Cádrova. Zúčastnili sa zmiešané družstvá dievčat a chlapcov zo škôl na Riazanskej, Cádrovej, Novohradskej a Školy pre mimoriadne nadané deti na Teplickej ulici. Oduševnenie a nasadenie hráčov doslova zelektrizovalo vzduch. Každé družstvo dostalo svojho patróna spomedzi špičkových basketbalistov. Prvoligoví hráči BK Inter Tomáš Mrviš, Goran Bulatovič, Rišo Grznár a Rado Rančík podporili svojich malých zverencov cennými radami, povzbudzovaním a na záver odmenili sladkými cenami. Víťazstvo tentoraz vybojoval tím zo školy na Riazanskej a radosť detí bola obrovská.

„Chceme pokračovať celoročným programom, máme v úmysle pripraviť ešte novoročný a veľkonočný turnaj, v závere školského roka spoločne podu-

vať v hale Interu na Pasienkoch. Kedysi fungovalo v Bratislave množstvo vynikajúcich klubov, boli sme basketbalové mesto. Rád by som prispel k obnoveniu záujmu o tento krásny šport. Je nenáročný, dá sa hrať vonku, buduje tímového ducha,“ hovorí Martin Huňa. Dodáva, že nesmierne oceňuje podporu partnerských firiem, zúčastnených ľudí, ale aj školy Cádrova, ktorá sa stala hostiteľom prvého turnaja. Novomestským deťom držíme palce a veríme, že si radosť z pohybu zachovávajú na celý život.

Jana Škutková
Snímky Marian Csano

Pozývame

STREDISKO KULTÚRY BRATISLAVA – NOVÉ MESTO VAJNORSKÁ 21

tel.: 02/44 37 37 60

info@skvajnorska.sk, www.skvajnorska.sk,
nájdate nás aj na FB:

https://www.facebook.com/strediskokulturybanm

KONCERTY

2. až 4. 2. 2018, piatok od 16. h
FUSION 4 FUSION 2018 – celoslovenský hudobný
festival pre teenagerov

PODUJATIA PRE ŠIROKÚ VEREJNOSŤ

6. 2. 2018, utorok 19. h
Na kus reči s Jozefom Banášom – pravidelná
talkshow sprevádzaná humorom, hudbou a spevom.
Hostia: speváčka Brigita Széldiová a Cigánski diabloi

10. 2. 2018, sobota 19. h
**II. Reprezentačný OHNIVÝ ples mestskej časti
Bratislava-Nové Mesto**

17. 2. 2018, sobota 10. h
„Satsang so Zdenkou Pohlreich“ – beseda so
ženou a autorkou knihy „Zprávy z nitra“, ktorej
smrteľná choroba zmenila život

18. 2. 2018, nedeľa 14. h
Hravé Nové Mesto – poobedie plné zábavy a hier
pre všetky vekové skupiny

22. 2. 2018, štvrtok 17. h
Cestovateľský festival Cestou necestou – najväčší
cestovateľský festival na Slovensku

23. 2. 2018, piatok 19. h
Sen noci orientálnej – spoločenský večer venovaný
umenu orientálneho tanca

24. a 25. 2. 2018, sobota a nedeľa od 9.30 h
Charitatívny stolnotenisový kolotoč – športový
maratón v hraní stolného tenisu na podporu
zdravotne handicapovaných sprevčený kultúrnym
programom pre deti aj celé rodiny

PODUJATIA PRE POZVANÝCH

13. 2. 2018, utorok 14. h
Karneval pre deti z Nového Mesta

HUDOBNO-TANEČNÉ PROGRAMY

Tradičné, a predsa vždy nové ČAJE O PIAŤEJ o 17. h,
živá hudba 60. – 90. rokov, žrebovanie vstupeniek
11. 2. 2018 **HS FORTUNA**
17. 2. 2018 **HS PARTY TIME**
25. 2. 2018 **HS CHARLIE BAND**

KLUBOVÉ PODUJATIA

Každý pondelok, 18. h
Sahadža jóga – ako sa zbaviť stresu – začiatočníci,
vstup voľný
8. 2. 2018, štvrtok 16. h, **Klub Patchwork**
15. 2. 2018, štvrtok 16. h, **Klub priateľov opery**
23. 2. 2018, piatok 14. h, **Informačné centrum
zdravia** – pre záujemcov o zdravý výživu
27. 2. 2018, utorok 17. h
Bratislavský včelársky spolok – stretnutie členov
a záujemcov o odborné poradenstvo

VÝSTAVY

13. 2. 2018 až 2. 3. 2018
Cesta duše – vnútorné pocity autorky Zlatice
Vinšovej zväčšené v jej originálnych obrazoch
a dekoratívnej maľbe na oblečenie
Návštevný čas výstav: pondelok – piatok
14. h – 18. h, v sobotu a nedeľu v rámci podujatí

VÝMENNÉ STRETNUTIA ZBERATEĽOV (VSZ)

17. 2. 2018, sobota od 8. h
VSZ Minerály – exkluzívna medzinárodná výstava
minerálov, skamenelín a drahých kameňov
Predpredaj vstupeniek: streda 16. h – 19. h
a jednu hodinu pred podujatím v SK BNM Vajnorská
21, tel.: 02/44 37 37 63
Zmena programu vyhradená.
Blížšie informácie na tel. č.: 02/44 37 37 60
Ponúkame pre základné a stredné školy kultúrno-
spoločenské a výchovno-vzdelávacie podujatia,
tel.: 0903/929 244, 02/44 37 37 82
Prenájom priestorov na semináre, spoločenské
posedenia, prezentácie, tel. 0904/691 507,
02/44 37 37 82
Výroba reklamy od vizitiek po transparency –
vrátane grafických návrhov
za **VÝHODNÉ CENY**, tel. 02/44 37 25 12

DOM KULTÚRY KRAMÁRE

Stromová 18

tel.: 54 77 11 48

www.skvajnorska.sk,

e-mail: dkkramare@chello.sk

PODUJATIA PRE ŠIROKÚ VEREJNOSŤ

19. 2. 2018, pondelok 19. h – 21. h
**Poetický večer s Jurajom Sarvašom a jeho
hostami**

PODUJATIA PRE DETI

10. 2. 2018, sobota 16. h – 18. h
Fašiangový karneval v maskách –
divadelné predstavenie Hadík Vadík a časostroj,
detská diskotéka, súťaž o najoriginálnejšiu masku,
súťaž „Super divák“

PODUJATIA PRE POZVANÝCH

14. 2. 2018, streda 15. h – 17. h
**Výročná schôdza Denného centra seniorov
DK Kramáre**
20. 2. 2018, utorok 10. h – 11. h
„Postrach Samko“ – divadelné predstavenie
pre MŠ Na Revíne
21. 2. 2018, streda 10. h – 11. h
„Postrach Samko“ – divadelné predstavenie
pre MŠ Čádrova

KLUBOVÉ PODUJATIA

7. a 21. 2. 2018,
streda 16.30 h – 18.30 h
Klub Venuša – klubové stretnutie
Ligy proti rakovine
Služby – prenájom priestorov na semináre,
spoločenské posedenia, prezentácie
Predaj vstupeniek:
pondelok, utorok, od 16. h do 19. h
(vždy 2 týždne pred podujatím)
Vstupné sa vráti len v prípade zrušenia
predstavenia.
Zmena programu vyhradená.
Vstupenky nerezervujeme.

Jozef Banáš Na kus reči

pravidelný program sprevčený humorom,
hudbou, spevom a posedením pri víni

**Brigita Széldiová
a Cigánski diabloi**

Krst CD DUETS, krstný otec: Frédy Ayisi

utorok **6. 2. 2018** o 19. h

POZÝVAME VÁS NA II. REPREZENTAČNÝ OHNIVÝ

MESTSKEJ ČASTI
BRATISLAVA - NOVÉ MESTO

do tanca hrá skupina
ZH BAND a DJ MAŤO
INSPIRIA - fire & light show
Daniel NEKONEČNÝ
zatancujú **Vladimír KOBIELSKY**
a **Dominika CHRAPEKOVÁ**
moderuje **Karin MAJTÁNOVÁ**

program * gastronomický zážitok
* prekvapenie * super zábava

10. FEBRUÁRA 2018 o 19. h
STREDISKO KULTÚRY BNM, VAJNORSKÁ 21

Info a rezervácie: 0904/691 507
alebo plesajme@gmail.com

Vstupné: 47 eur

Zprávy z nitra Satsang so Zdenkou Pohlreich

Obsah stretnutia:
Život je pravda
Meditácia, ako ju nepoznáte
Piesne Patrika Kee
Odpovede na otázky z publika

17. 2. 2018 o 10. h, malá sála
Predpredaj: Ticketportal. Cena vstupenky: 25 €